A°. 1862. N°. 285.

ZATURDAG 29 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De volgende personen worden opgeroepen om zich onverwijld aan te melden aan het bureau der Nationale Militie ten Stadhuize, als:

Gerrit van den Berg, geboren te Dalfsen, laatst woonachtig te 's Gravenhage.

Jacobus van Jaarsveld, laatst woonachtig te Jutphaas.

Petrus Antonius Eysen, laatst woonachtig te Gouda.

Utrecht, den 27. Nov. 1862.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

UTRECHT, Zaturdag 29 November.

Nog duren de diskussien in het Ital. Parlement voort, zonder dat men den uitslag kan berekenen. De waarschijnlijkheid, dat de meerderheid zich tegen *Ratazzi* zal verklaren, is nog altijd groot; maar daar er moeijelijk uit de tegenwoordige kamer een kabinet zou te vormen zijn, dat op eene meerderheid kon rekenen, luiden thans de laatste berigten, dat koning *Victor Emmanuel* er in zou hebben toegestemd zoo noodig eene ontbinding van het kabinet te onderteekenen. Eenige hoofden der meerderheid, als *Farini* en *Minghetti* zouden daarop grootere geneigdheid hebben betoond, door toetreding tot dit ministerie het kabinet in stand te houden en nieuwe kracht bij te zetten.

In zake den Griekschen troon spreekt men thans van eene kombinatie, volgens welke de koning van Italie met de 22jarige zuster van den hertog van *Leuchtenberg*, en de kandidatuur van dezen laatste dus nieuwe steun zou bekomen. Tegenover prins *Alfred* schijnt echter geene enkele kans meer goed te staan. Daarom ware het mogelijk geweest, dat de mogendheden zich aan de omstandigheden onderwierpen, wanneer het Britsche hof de keuze der Grieken mogt aannemen. Maar Frankrijk schijnt zich nog niet met de zaak te kunnen vereenigen; een tweede art. van den *Constit.* beweert namelijk, dat de optreding van den prins als koning der Grieken de Eng. politiek in het Oosten eene geheel nieuwe rigting zou geven, welke Frankrijk geheel vrij zou maken in zijne verdere houding aldaar. Ook Rusland moet ernstige bezwaren tegen de kandidatuur van den Eng. prins hebben. 't Blijft echter altijd de vraag, of de geheele kandidatuur geen politieke manoeuver is geweest, en of, gelijk nu het *Koburgerblatt* zegt, eene keuze van prins *Alfred* niet, onder betuiging van erkentelijkheid jegens de Grieksche natie, op Windsor zal worden afgewezen.

In Kassel zullen de stappen van Pruissen en Oostenrijk goede gevolgen hebben. Oostenrijk kon naar billijkheid zijn goeden raad bij den Keurvorst doen hooren; de stem van Pruissen moet dezen echter zonderling hebben geklonken. De heer *v. Bismarck* is echter stoutmoedig, en hoe ongrondwettig hij zelf in Pruissen handelt, de grondwet in Hessen-Kassel zal hij helpen handhaven, even als hij tegenover Denemarken de volksregten in bescherming blijft nemen, terwijl hij die volksregten in Pruissen weinig telt. In zijne Deensche staatkunde vindt de heer *v. Bismarck* grooten steun in de positie, die Engeland in het vraagstuk der hertogdommen heeft aangenomen, welke nieuwe stelling door graaf *Russell*, gelijk onder Berlijn blijkt, in eene nadere nota is volgehouden, niettegenstaande de bezwaren, die er in Engeland, vooral ook wegens het aanstaand huwelijk van den prins van *Wallis* met eene Deensche vorstin, tegen zijn aangeheven.

De groothertog van Hessen Darmstadt heeft geweigerd het adres uit handen der deputatie uit de Stenden te ontvangen; dat stuk is toen in geschrifte Z. H. toegezonden; de Stenden zijn, na het houden eener geheime zitting daarop, uiteen gegaan.

Tijdingen uit Mexiko en N.-York geven geen nader licht omtrent den toestand der aldaar strijdende partijen. Voor de demokratische partij in de Unie schijnt de ontslagen gen. *Mac Clellan* de groote man te worden, die het den president lastig kan gaan maken, als *Burnside* geene gelukkige operatiën doet.

De sinds gisteren ontvangen **Telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Nieuw-York, 18 *Nov.* Generaal *Burnside* heeft voorloopig Acquia Creek tot basis zijner operatiën gesteld, en zal van daar naar Richmond avanceren. Nopens de bewegingen van generaal *Jackson* is niets met zekerheid bekend.

In New-Jersey is *Mac Clellan* door de demokratische partij benoemd tot kandidaat voor het lidmaatschap van den senaat.

Madrid, Donderdag. Maarschalk *Concha* zal hier komen, om in den Senaat zitting te nemen.

Cadix, Vrijdag. Prins *Alfred* heeft zich van Gibraltar naar Algerie begeven.

Turijn, Vrijdag. De *Monarchia Nazionale* verklaart, dat de diskussiën in de Kamer hare ontbinding ten gevolge zullen hebben, daar geen enkel ministerie uit den tegenwoordigen stand van zaken zou kunnen geraken zonder een beroep op het volk te doen.

Weenen, Donderdag. Uit Konstantinopel wordt van den 22. berigt, dat de Porte aan de Grieksche regering een nota heeft gezonden, houdende bezwaren over de demonstratiën der in die stad gevestigde Grieken, die door hunne handelingen de rust in gevaar brengen.

Tijdingen uit Athene van den 22. melden, dat het voorloopig bewind volkomene vrijheid van verkiezingen waarborgt, en de ambtenaren, die zich daarmede bemoeijen, met ontslag bedreigt. Voorts verneemt men, dat zich eene oppositie tegen de regering vormt.

Berlijn, Vrijdag. De *Stern-Zeitung* meent te weten, dat de door den Wurtembergschen gezant alhier medegedeelde depêche van den Wurtembergschen minister van buitenlandsche zaken, betreffende het handelstraktaat met Frankrijk, nog niet beantwoord is en vermoedelijk ook niet beantwoord zal worden.

Londen, Vrijdag. Uit Nieuw-York, dd. 17. De goeverneur der Zuidelijken, in Noord-Karolina, heeft alle onderhoud met dien der Unie geweigerd en dezen verwezen naar de overheden te Richmond.

Parijs, Vrijdag. De *France* meent te weten dat Rusland ernstige bezwaren heeft tegen de kandidatuur van prins *Alfred* op den Griekschen troon. Het blad verzekert, dat Rusland weldra in eene nota aan de Britsche regering, tegen die kandidatuur protesteren zal.

Kassel, Vrijdag.

Naar men uit goede bron verneemt zullen aan den Landdag worden voorgelegd het budget en de ontwerpen betreffende de leening- en handelsbank en over de Bibra-Fuldaer spoorbaan.

Turijn, Vrijdag.

De heer *Cassiomediani*, heeft in de Kamer een telegram voorgelezen houdende, dat 100 roovers in eene kleine Napolitaansche stad gedrongen zijn en er groote wreedheden bedreven hebben. De min. *Ratazzi* voegde er bij, dat de municipale overheden der medepligtigen der roovers waren en afgezet zijn. Op voorstel van den min. heeft de Kamer eene komm. benoemd, om kennis te nemen van *Marmora*'s verslagen over de rooverijen. De heer *Petrucelli* nitte de meening, dat zoo de regering bij Aspromonte niet overwonnen had, ernstige ongelukken over Italië zouden gekomen zijn. 25000 Franschen zouden dan aan de Napolitaansche kust geland zijn. Hij keurde de krachtige taal van de nota van den heer *Durando* goed, en zeide, dat men Europa moest toonen, dat Frankrijk onze regten schendt door de bezetting van Rome. Hij verlangde dat een termijn voor die bezetting bepaald werd. Hij zou voorstellen dat de parlementszitting van 1863 te Napels zou gehouden worden. Hij zou voor het ministerie stemmen. *Toscanelli* sprak daarop tegen het kabinet.

Berlijn, heden. Zaturdag.

De *Coburger Ztg.* zegt in staat te zijn, de berigten omtrent de kandidatuur van prins *Alfred* ten stelligste tegen te spreken.

Parijs, heden, Zaturdag.

Uit Vera-Cruz zijn tijdingen tot den 1 Nov. Zestien schepen met 15000 man, paarden en materieel waren in de laatste 14 dagen aangekomen. De komst van *Commonfort* was als een vredeteeken beschouwd. *Doblado* meende men, zou weêr in het ministerie geroepen worden.

De *Const.* beweert dat, zoo een Eng. prins op den Griekschen troon kwam eene geheel nieuwe politiek van Engeland in het Oosten zou beginnen. Tot dusverre heeft Engeland krachtig het Turksche rijk ondersteund. Kwam prins *Alfred* op den Griekschen troon, dan zouden de zaken veranderen. De Oostersche kwestie zou dan meer dan ooit zich doen gelden. Het is onnoodig te zeggen, dat geen der belangen, die de bescherming onzer staatkunde waardig zijn, zou worden prijs gegeven. Zoo men verdragen en overeenkomsten erkende die ons werk niet zijn, zou Frankrijk die rol op zich nemen welke het voegt onder een bestuur, dat nooit aan zijne pligten te kort schiet en zich van het grootsche zijner zending bewust is.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister zijn de beide hoofdstukken van financiën aangenomen; Hoofdst. A met algem., Hoofdst. B met 44 tegen 9 st. (Gister hebben wij daarvan reeds berigt gegeven.) De heer *v. Eck* heeft met kracht aangedrongen op de herziening der postwet, door de wet geboden. De min. antwoordde, dat de tijd voor die herziening thans ontbrak, een antwoord dat eenigzins verwondering wekte; waar de wet spreekt, zou de vroegere oppositie gezegd hebben, moet er tijd zijn.

Daarna zijn de beraadslagingen begonnen over de begrooting van oorlog. De heer *Godefroi* heeft in het breede en met onverbiddelijke logika uiteengezet, dat de ministers, met name die van binnenl. zaken, niet met dezen min. van oorlog homogeen kon wezen, omdat zij allen vroeger als maximum 10½ millioen voor oorlog stelden, en deze minister zich daar niet aan wil houden. De gen. *v. Mulken* gaf trouwens later te kennen, dat geen officier van het leger zitting aan den ministertafel zou nemen, onder voorwaarde de begr. voor oorlog te besnoeijen. Ook bragt de heer *Godefroi* nog de zaak ter sprake, over het bespreken van milit. zaken door officieren in de dagbladen. Aanranding van superieuren moest worden gekeerd, maar dat officieren hunne kennis ook door de pers zouden dienstbaar maken aan de algemeene landsbelangen, verwachtte Spr. niet, dat deze min. zou afkeuren.

Het verslag der zitting komt voor in het bijvoegsel.

— Z M. heeft benoemd bij de schutterijen: te Leiden tot 2. luit. *J. H. van Wensen*, serg.; te Middelharnis tot 1. luit. *L. Kattestaart*, serg.-maj.; tot 2. luit. *J. Roldanus*, schutter; te Amsterdam tot 1. luit.-adj. *J. W. Snijder*, adj.-onderoff.; tot kapt. *A. Kalff*, 1. luit.; tot 1. luit. mr. *S. A. Vining Meinesz*, *A. van Eibergen Santhagens*, *G. J. Baggerman*, *A. J. H. Beeloo* en *J. W. Carp*, 2. luit.; tot 2. luit. mr. *P. A. Tenckink*, *J. M. Kalff*, mr. *H. Oijens*, jhr. mr. *W. Roëll*, *G. M. Boissevain* en *J. A. Langerhuizen*, schutters en heeft erkend als konsul van Frankrijk te Padang, *A. F. H. de Pina*.

— Z. M. heeft erkend als konsul van Frankrijk te Padang den heer *A. F. H. de Pina*.

— Z. M. heeft bewilliging verleend op de akte van oprigting der naamlooze vennootschap: »*De Verzekeringmaatschappij Unitas*," te Rotterdam.

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is bijeengeroepen tegen Zaturdag 6 December a. s. tot hervatting harer werkzaamheden.

— De min. van fin. maakt gemeentebesturen of liefdadigheidsinstellingen opmerkzaam, dat zij het verstrekken van voorschotten aan gepensionneerden eerst aan het dep. van financiën dienen aan te vragen en tevens, wanneer daarmede wordt opgehouden, er berigt van te geven aan het dep.

— De luit. t/z. 1. kl. *Habets* is niet non-aktief, maar heeft tot herstel van gezondheid 3 maanden verlof bekomen; de luit. *Hänell v. Crönenthall* zal inmiddels de funktiën van adj. te Hellevoet waarnemen. — Door ongesteldheid van den off. v. gez. *Grondhout* is de off. van gez. *Mijers* in diens plaats op de Apeldoorn gesteld.

*— Uit Amsterdam wordt ons geschreven, dat de beroemde *Formes*, de baszanger, die voor eenige jaren ook alhier zoo uitbundig werd toegejuicht, met de kommissarissen van het stads-koncert eene overeenkomst heeft gesloten, om zich op het eerste koncert, van Zaturdag 6 December, te laten hooren.

Wij kunnen daarbij voegen, dat ook de gevierde *Becker*, solo-violist van den Groothertog van Baden, dit eerste koncert zal opluisteren, dat onder de nieuwe direktie van *Richard Holl* zeker de kroon zal zetten op de vele zorgen en moeiten, waarmede kommissarissen in deze niet gemakkelijke overgangsperiode zich hebben moeten belasten.

Het *Collegium* wordt dus bij zijn nieuw leven, op schitterende wijze geopend.

*— Aanstaanden Woensdag, 5 December zal er receptie zijn, ten huize van Z. Exc. den kommissaris des konings in deze provincie.

— Gister promoveerde aan de Leidsche hoogeschool tot dokter in de heelkunde de heer *M. M. A. H. Sonnen*, med. dr., geb. te Venlo, na verdediging van Stellingen.

— Den 27. Nov. is te Groningen tot doctor in de beide regten gepromoveerd de heer *P. Andreae*, van Sneek, met theses.

*— Bij besl. van 14 Nov. zijn verplaatst de arr. ijkers *C. Bollee* van Dordrecht naar Utrecht en *Dirks* van Zierikzee naar Dordrecht.

— Aan den raad van Harlingen is door den gen. majoor berigt gegeven, zegt de *Amst. Ct.* dat de min. niet ongenegen is, garnizoen aldaar te leggen, mits er een geschikt schietterrein zij, waarvoor de raad zal zorgen.

— Aan den gemeenteraad te Amsterdam is door zekeren *Kauffman*, uit Rotterdam, het verzoek gerigt, tot het plaatsen van 4 publikatie huisjes, hoofzakelijk dienende tot het plaatsen van publieke aankondigingen ten gerieve van den handelsstand.

— De *N. Rot. C.* meldt, dat ofschoon de lijders aan de oogziekte te Vlissingen slechts in zeer geringen graad zijn aangedaan, toch het beginsel der besmettelijke oogziekte, die op de Evertsen heeft geheerscht, bij hen aanwezig, verzorging vereischte, welke in het hospitaal te Middelburg door de off. van het garnizoen plaats heeft.

— Te Rhenen heerschen onder de kinderen in zoodanige mate de mazelen, dat er ongeveer 80 à 100 aan lijdende zijn. Zij zijn echter van geen hevigen aard.

— De Ver. tot wering van bedelarij van kinderen te Rotterdam heeft 23 kinderen verzorgd en hen 3330 verpleegdagen verschaft; de kinderen krijgen droog brood met water en melk.

— Naar men verneemt is door het kerkbestuur der ned. herv. gem. te Amsterdam besloten, de veel besproken schilderij van *v. d. Heydt*, in de Westerkerk aldaar aanwezig, *niet* te verkoopen. *Am.C.*

*— Morgen middag zal de Geertebeurt worden waargenomen door Ds. *Koorders* van Maarssen of een ander; de Woensdag avond-beurt in den Dom, door Ds. *Lasonder* van Loenen, en de Vrijdagavondbeurt in de Buurkerk door Ds. *Antink*, laatst pred. te Hoogcarspel.

— Zondag is te Jutphaas de heer *Moquette* door ds. *Chantepie* van Rotterdam als leeraar bevestigd.

*— Gister is alhier overleden de oudleeraar bij de Fransche Herv. gemeente ds. *van der Bank*.

— Maandag is te Harlingen overleden de heer *J. Walzer Ruitenga*, ridder van den Ned. Leeuw, majoor komm. der Dd. Schutterij in den ouderdom van 82 jaar. In 1796 was hij als schutter ingedeeld, in 1803 was hij sergeant-majoor, in 1807 2e luit., in 1815 1e luit., in 1816 kapt. in 1822 kapt.-komm., in 1827 majoor en in 1828 maj-komm.; in 1861 had hij het teeken van 45jarige dienst ontvangen.

— Twee matrozen van de Gephina Helena beide Groningers zijn bij Alkmaar in het kanaal met een jol omgekanteld en beiden verdronken. — Te Enschedé is zekere *Heutink* op de belt zagende onder den nedervallenden boom geraakt en doodgebleven. — De kolonel *Ward*, die in den laatsten tijd nog al dikwijls in de Chinesche berigten genoemd werd, en die volgens de laatste tijdingen gesneuveld is, was een Amerikaan van afkomst, een lotgenoot van *Walker*, een volbloed-Yankee, en thans mandarijn van den blaauwen knoop. Aan boord van een kustvaarder kwam hij in China aan, met een vermogen van 10 Mexikaansche dollars, maar een hoofd vol ideeën. Juist toen hij aankwam werd het Hemelsche rijk op eene schrikkelijke wijze door de Taipings geplaagd, en dit was koren op zijn molen. De rebellen bezetten Sooukong en hadden daar onderscheidene malen de keizerlijke troepen teruggeslagen. *Ward* maakte een akkoordje met den zoon der Zon om voor 250,000 frs., *in eens af*, die plaats te hernemen. De koop werd gesloten, en *Ward* ontving zijn geld. Het goevernement van Pekin stelde zijne diensten op den juisten prijs, en belastte hem met het dooden van zooveel rebellen en het hernemen van zooveel steden, als hij zelf maar wilde, altijd tegen behoorlijke belooning. Naarmate zijn invloed toenam, kreeg hij meer benijders. De bevelhebber der Eng. vloót achtte het zelfs niet beneden zich hem heimelijk tegen te werken (zooals de Engelschen het trouwens altijd met leede oogen aanzien, en trachten te verhinderen dat iemands invloed den hunne evenaart), en verspreidde allerlei lasterlijke geruchten nopens hem. *Ward* wist wel raad. Onder de Chinesche schoonen zocht hij er eene, — met de leelijkste oogen en de wanstaltigste voeten — trad er mede in het huwelijk en liet zich naturaliseren. De keizer veranderde uit dankbaarheid de kleur van zijn' knoop. Hij trok aan het hoofd van een Engelsch-Fransch leger tegen de rebellen op en behaalde een nieuwe overwinning; tot loon daarvoor kreeg hij verlof, het fantastische dier, op zijne borst geborduurd, door een nog fantastischer, van nog schitterender kleur te vervangen, buiten en behalve een respektabel aantal dollars, die hij niet naliet in ontvangst te nemen. De Chinezen die hij onder zijn kommando had, vochten tot aller verbazing goed, en er heerschte eene goede krijgstucht onder hen; zijn leger werd dagelijks grooter, en hij heeft aangeboden voor 60,000,000 franks *in eens af* een einde aan den opstand te maken, wat, naar men zegt, door den zoon van Zon en Maan is aangenomen.

WATERHOOGTE.

Arnhem. 28 *Nov*. 1 00 El · AP. 7.95. Gev 5 d. Rijnhoogte te Keulen 28 Nov. 5 v. 3 d.

Oost-Indië.

Gister middag kwam hier de O.-Ind. mail aan met tijdingen uit Batavia van den 14. Okt.

De *Javabode* meldt o. a.

»Op politiek gebied heerscht in de kolonie nog eene voortdurende kalmte, zoodat wij in het Oosten thans wat rustiger zitten dan in de westelijke deelen der wereld, zegge Europa en Amerika, van waar met gespannen verwachting tijdingen worden verbeid over *Napoleons* politiek ten opzigte van Italië: over de gevolgen van *Garibaldis* togt naar de eeuwige stad, de worsteling van Montenegro en het verzet van Servië tegen de half bedreigde, half beschermde Halve Maan. Ook op Amerika is een belangstellende blik geslagen en men vraagt niet zonder reden: wanneer zal een einde komen aan dien onzaligen strijd? Nieuwsgierigheid speelt hier zeker onder, doch ook komt de belangstelling nog uit eene andere bron. De handel is hier alles behalve druk, en dit kan voor een groot deel aan Europa's gespannen toestand en aan Amerika's wanorde worden toegeschreven.

Buiten de kolonie is ook niet veel nieuws der vermelding waardig. De tijdingen zijn weer voor Shanghai verschenen, en branden en plunderen weêr als voren. De vechtende koning *Chung Wang*, zegt men, zal een aanval op die stad wagen.

De cholera heerscht hier en daar in Britsch-Indië, doch is in China aan het afnemen, terwijl ze in de portugesche kleine bezitting Makao is uitgebroken, alsook in Japan, waar nog al veel slagtoffers moeten vallen. De nieuwsbladen uit straat Malakka hebben het nog immer druk over de pogingen der Nederlanders om hun gezag ter Oostkust van Sumatra uit de breiden. Sommigen beweren dat wij er regt op hebben, en betreuren het dat het traktaat van 1824 niet gunstiger voor de Engelschen is (Notabene van onze zijde is vaak het tegenovergestelde gezegd!); anderen zeggen weêr dat het ons zeer goed kan en moet belet worden. Te midden van deze reklames onzer Britsche naburen komen, als eene parodie op hunne klagten, verblijdende berigten en mededeelingen voor van den gunstigen toestand der Engelsche nederzettingen te Serawak en Laboean.

Batavia levert weinig nieuws. Op den avond van den 10. werd deze stad voor het eerst met gas verlicht. Het licht voldeed goed, en men kan nu verwachten, dat de verlichting der hoofdstad niets te wenschen zal overlaten. Op den 11. werd in het vendulokaal publieke veiling gehouden van 50,000 pikols suiker, welke *f* 14 à *f* 15 per pikol hebben opgebragt."

Het *Bat. Hand.* geeft het volgend overzigt:

»De geld-krisis, die wij in de maanden Februarij en Maart voorspelden en waarvan wij in ons laatst »overzigt" wederom gewag maakten, begint zich reeds zoo drukkend te doen gevoelen, dat de goeverneur-generaal Zaturdag den 11. van Buitenzorg hier is aangekomen tot het houden van een buitengewonen raad, waarin vermoedelijk zal besloten worden, om onder nadere goedkeuring des konings te doen, wat reeds lang door den min. van koloniën had kunnen gedaan zijn.

Ten gevolge toch der vergadering van aandeelhouders der Javasche bank op den 24. Februarij jl. was besloten, het kapitaal der bank te vermeerderen met 2 millioen gulden, onder voorwaarde die som in de speciekas der bank te storten en daarentegen kredietpapier te mogen uitgeven in de evenredigheid van 3: 10, gelijk bij het oktrooi der bank bepaald is. Hierop de koninklijke goedkeuring zijnde ingeroepen, schijnt de min. van kolonien echter de noodzakelijkheid daarvan niet ingezien en dus de inroeping der goedkeuring geweigerd te hebben.

Ondertusschen zijn hier verscheidene plannen à l'étude tot het oprigten van maatschappijen, ten doel hebbende het bijeenbrengen van kapitaal ten gerieve van handel en nijverheid in Indië met volkomen waarborg voor het kapitaal, dat tot rentebeleg naar Indië zal worden gezonden.

De hoop op herstel van den telegraafkabel tusschen Batavia en Singapore is opgegeven en de regering wil er daarom teregt geen onnutte kosten meer aan besteden.

Er is ook eene koncessie aangevraagd voor den aanmaak van zout op Java; wil men dien aanmaak aan de partikuliere nijverheid overlaten, dan zal het wel bij uitbesteding geschieden; men beweert echter, dat de direkteur der middelen en domeinen er zich tegen heeft verklaard en de uitkomsten van dit — een zeer droog — jaar wil afwachten, alvorens een bepaald advies uit te brengen.

De oude kopermunt in de depots is eindelijk door versmelting en verzending naar Nederland opgeruimd. Het ware te wenschen dat ook de millioenen oude duiten, die nog in omloop zijn, door geschikte maatregelen der regering aan den omloop werden onttrokken, omdat het nieuwe kopergeld daarnaast geen invloed kan vinden en door versmelting (als van grooter zwaarte) uit den omloop zal verdwijnen.

De heer *Gevers Deijnoot*, lid der 2e Kamer van de Staten-Generaal, vertrekt met deze mail over Calcutta naar Nederland. Hij heeft in Indië veel gezien en veel inlichtingen kunnen inwinnen. Wanneer hij zijne plaats in de Tweede Kamer zal hernomen hebben, dan is het te hopen, dat de belangen van Indië in hem een beter verdediger zullen vinden, dan bij de meeste kamerleden, die van Indië niets verlangen te zien dan de produkten, die van hier worden aangevoerd en — het batig slot.

De droogte op Java vergt de gewone offers, men hoort van niets dan branden.

Hier en daar op Java zijn ligte aardbevingen gevoeld. Op de Buitenbezittingen heerscht de pokziekte in vele gewesten, zoowel te Benkoelen en Palembang op Sumatra als op de uiterste oostelijke grens van N.-Indië, op Nieuw-Guinea en in de Molukko's. Van de dunne bevolking van Nieuw-Guinea zijn 6000 personen overleden; op het eiland Salamatta 3000. Erger nog is het gesteld in de residentie Ternate; de resident heeft een bezoek gebragt aan Sahoe op het Ternataansche gedeelte van Halmaheira gelegen; het is een schoon land met uitgestrekte, vruchtbare vlakten, voor natten rijstbouw geschikt. Hij heeft de bevolking gevonden — of eigenlijk heeft hij haar niet gevonden, want gedeeltelijk is zij door de pokziekte uitgeroeid, gedeeltelijk verhuisd, zoodat de ziekte daar het zelfde effekt heeft gehad als op de Makian de uitbarsting van den vuurberg.

Op het eiland Ceram (groot-Ceram) begint zich aan de baai van Elpapoetih de partikuliere kultuur te ontwikkelen en de bevolking zoekt daar gretig werk, natuurlijk tegen betaling; zij is alleen lui, wanneer zij heeren- — d. i. onbetaalden — arbeid moet verrigten.

Te Banjermassin niets veranderd."

Uit Bandjermassing wordt van 2 Okt. gemeld, dat ter hoofdplaats alles rustig blijft; handel en scheepvaart waren vrij levendig. De benden onder *Goestie Kassan* en pangeran *Ketjil* houden zich voortdurend schuil in de moerassen tusschen Marabahan en Margassari, verontrusten de ons genegen kampongs door hunne plunderzucht en brandstichterij; aanhoudend worden deze roovers door militaire patrouilles en bevolkingskolonnes achterna gezeten; het is aan deze gelukt verscheidene arrestatiën te doen, waaronder personen zich bevinden, die zich aan brandstichting hebben schuldig gemaakt. Eenige dagen geleden heeft een deel dier bende nog de kampong Soengeij Sabij verbrand en het hoofd daarvan vermoord; bij aankomst der militaire magt vlugtten de muitelingen en was het den onzen niet doenlijk hen in het moeras te achterhalen.

In de afdeeling Martapoera luiden de berigten gunstig; alleen nabij Ranton en Moegoe Thaijor hadden nog troepenbewegingen plaats. — Eene kolonne onder den 1. luit. *V. L. Reuter* ontmoette den vijand onder Hadji Boeijassin te Simpang Lima, verdreef hem uit vijf aangelegde sterkten en bragt hem eenig verlies toe; — kolonnes van uit Moegoe Thaijor en Kendangan in die rigting uitgezonden hebben niets ontmoet. In de Tanah-Laut bleef alles rustig.

Verscheidene hoofden zijn hunne onderwerping te Amoenthaij komen aanbieden.

In het distrikt Alleij heeft eene daijaksche bende onder *Loera Pana* een inval in Pagat gedaan, doodde aldaar 4 personen en voerde 8 gevankelijk mede; eene derwaarts gezondene patrouille mogt het niet gelukken hen op te sporen.

Omtrent de schuilplaatsen van *Aminoellah* en *Demang Lehman* valt niets bepaalds te zeggen.

Op het ontvangen van de ongunstige tijdingen aan de Mantallat stoomden den 13. Sept. Zr. Ms. stoomer Kinsbergen en de Goevernements stoomer Boni derwaarts, doch onderweg ontving reeds de civiele gezaghebber van Doesson en Becompaij, die op de Boni was, van *Kiaij Ranga Nihi* het berigt, dat de vijand had afgezien van het plan, om zijn benting aan te vallen, en wel dewijl de de pokziekte erg in de Doesson heerschte, zoodat *Antassari* met een groot gedeelte van zijn aanhang diep de Thewe moet zijn ingevlugt; latere berigten willen dat zijn zoon *Matsaid* en ook *Antassari* door de ziekte waren besmet, en dat de eerste in zorgvollen toestand verkeerde. Bij aankomst der stoomers vond men te Mantallat alles rustig en in orde.

Geruchten willen dat *Kiaij Ranga Niti* niet zoo trouw is als het schijnt, zelfs moet hij in verstandhouding leven met de muitelingen; hoe het ook zij, het ware is nog niet bekend, en hoopt men, zoo die *Kiaij* ons verraadt, hij zijne welverdiende straf niet zal ontgaan.

In de Kapoecas staan de zaken gunstig. Door het goed aanvoeren eener nachtelijke patrouille onder een Europ. sergt. is het die mogen gelukken den zekeren *Doeta*, een der hoofdaanleggers van den moord te Kalangan, met nog eenige anderen te arresteren.

Vijftien hoofden van de Boven Kahaijan en Rongan zijn met *Tommengong Djaja Negora* van de Kapoeas en *Radhen Singa Pattie* van de Kahaijan afgekomen en hebben den eed van getrouwheid aan het In-

disch goevernement afgelegd, met de beloften alles in het werk te stellen om de oproerige Goesti's uit te leveren. *Djaja Negora* en *Singa Pattie* hebben, zoo als wij vroeger melden, met levensgevaar der Boven Kahaijan verlaten.

Van Manilla verneemt men, dat een Spaansch stoomschip en eene kanonneerboot eene ontmoeting hebben gehad met eenige zeeroovers, en er onmiddellijk in slaagden twee van hunne praauwen, met de geheele bemanning, in den grond te boren. Daarna bombardeerden zij eene hunner versterkingen, en bevrijdden 21 dáár geboren Christen-Indianen en 12 Maleijers van Java. Eindelijk op vijftien praauwen stootende, welke hen wilden trotseeren, stoomden zij deze, één voor één, in den grond; — zij zonken met de geheele bemanning, behalve vier man, welke zich aan eene der praauwen vastklemden. Deze groote voordeelen werden echter niet behaald zonder verlies aan de zijde der Spanjaarden.

Uit Japan wordt gemeld van een vreeselijken moord in de nabijheid van Yokohama. Een stoet van ongeveer 200 Japanners, waaronder de *Shimadzoe Saboera*, vorst van Satzoema, ontmoete den 14. de heeren *Marshal*, *Clarke*, *Richardson* en mej. *Borradaile*, die een togtje te paard maakten. Zij lieten, den stoet ontmoetende hunne paarden stappen, maar reden voort, hetgeen een afkeurend gebrom onder de Japannezen verwekte, en volgens sommige inboorlingen het bevel van den vorst uitlokte om de Engelschen te vermoorden. Plotseling drong een buitengewoon lang man tot de Eng. door en beval hen halt te houden; zij deden dat en lieten de paarden omkeeren, waarop hij den heer *Richardson* in den rug stak, zoodat hij eenige minuten later overleed en mej. *Borradaile* een houw wilde toebrengen, dien zij echter ontweek. Men reed nu ijlings naar Yokohama terug, nadat ook de beide andere heeren gewond waren.

De *Japan Express* zegt in een artikel, vóór dezen moord geschreven, dat de rijksgrooten aan den Taikoen en den Mikado er koncessiën hebben afgedwongen, hetgeen ten gevolge zal hebben dat het verzet tegen de gemeenschap met het buitenland zal ophouden en ook in den binnenlandschen toestand des lands gunstige veranderingen komen zullen.

Door den goev.-gen. van Nederl. Indië zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement. *Benoemd:* Tot lid in het hoog milit.-geregth. van Ned. Indie, mr. H. W. du Perron; tot zout-verkoop-pakhuism. te Samarang, J. Trip; tot 2. komm. op het residentie-kant. te Serang, (Bantam), J. Ledelmeijer; tot buitengew. subst.-griff. bij de regtb. te Batavia buiten bezwaar van 's lands kas, C. Schmidgall; bij de landel. inkom. en kultures, tot kontrol. 3. kl., P. J. v. Berkel, F. J. G. Rutten, J. W. Obdam en jhr. R. Wichers; tot deurw. bij den landr. der stad en voorsted. van Batavia, F. J. M. Benenati; tot komm.-kontrol. der ink, en uitg. regten te Samarang, C. W. Bogaardt; tot komm. boekh. bij den ontv. der ink. en uitg. regt. te Soerabaija, J. H. Mentz; tot havenm. te Muntok, H. F. Hillebrandt; tot pakhuism. te Bezoeki, H. F. Hornung; tot komm. op het resid.-kant. te Madioen, J. Kieffer; tot idem op het adsist.-resid.-kant, te Malang, J. A. M. Wintersteijn; tot 1. opz. bij de hout-stapelplaats te Boenga (resid. Soerabaija), J. A. Uljée.

Bevorderd: Bij de indigo-kultuur, tot adsist. 3. kl. J. H. Abels, tot opz. 2. kl. A. F. Brouwer.

Ontslagen: eerv. wegens ziekte, de deurw. bij den landraad te Bat. P. Klaas en de komm. kontr. der ink. en uitg. regt. te Samarang, A, A. Kemper.

Verleend: Een tweej. verlof naar Nederl. aan den adsist.-resid. van Lebak (Bantam) J. J. W. Boers; wegens ziekte: aan den res. van Bagelen A. W. Kinder de Camerecq en aan den pred. bij de prot. gem. te Pontianak, ds. E. J. v. d. Berg.

Militair Departement. *Benoemd:* Tot 2. luit.-kwartierm. G. C. E. P. O. Futterer.

Bevorderd: Tot onder-intend. 1. kl. van Sumatra's Westkust en onderhoorigh. en Benkoelen, L. J. Prins; tot 2. luit.-kwartierm, J. S. Diephuizen.

Ontslagen: Op zijn verz., eerv., de 2. luit. der inf. H. Margadant.

Verleend: Een tweej. verl. naar Nederl., wegens ziekte, aan den kapt. der artill. J. J. de Rochemont en aan den 1. luit. der inf. T. C. B. V. de Steenhuysen,

Marine Departement. *Benoemd:* Tot hoofdkomm. bij de hoofd-adm. der marine, J. Faes; tot hoofdkomm. bij de marine, J. C. C. Struick; tot 1. komm. bij de marine, C. v. Zijp; tot kapt.-luit. bij het sedentaire zeewezen te Onrust, W. O. A. v. Bennekom.

Belast: Met de waarn. van hoofd-adm. der marine, J. F. Mossel; met die van equipagem. bij het, marine-etablissement te Soerabaya, M. L. J. van Asperen.

Ontslagen: De tweede machinist der marine J. de Mol.

Verleend: Een tweej. verl. naar Nederl., wegens ziekte, aan den hoofd-komm. der marine, C. Tromp.

TURIJN, 25 November.

De koning heeft, voor het geval dat het ministerie geene meerderheid erlangt, zijne toestemming gegeven tot ontbinding der kamer.

Te Napels wemelt het van bladen en blaadjes sedert de opheffing van den staat van beleg; vooral klerikale blaadjes verschijnen in massa. De ligting vindt daar en in de provinciën, even als ook op Sicilië, met de meeste orde plaats. Met de rooverij ziet het er wat beter uit. *Macherone*, een der rooverhoofden, heeft zich in Terra di Lavore aan de troepen overgeleverd. Er zijn nu nog slechts drie benden overig, die van *Caruto*, in Capitanate; die van *Crocco*, nabij het bosch van Montecchio, waar zij ten vorigen jare *Borjes* plunderden, en die van *Pilone*, die nu en dan, 7 à 8 man sterk, in de omstreken van Salerno verschijnt.

WEENEN, 26 November.

Naar men verneemt, bestaat er veel waarschijnlijkheid, dat den jezuiten, zoo zij blijven weigeren zich aan het onderwijs-programma en de door den staat voorgeschreven formaliteiten te onderwerpen, de direktie der kollegiën of gymnasia onttrokken zal worden, hun onder het ministerie *Thun* verleend.

Uit Bucharest meldt men, dat de redakteur van de *Romanul* veroordeeld is tot vijf maanden gevangenschap en 500 piasters boete. De geïnkrimineerde zinsnede luidt: »Elke natie heeft het regt zijn vorst te verjagen, zonder dat de vreemde mogendheden zich daarmede hebben te bemoeijen."

BERLIJN, 27 November.

De minister van buitenlandsche zaken heeft tot eene adres-deputatie gezegd, »dat de regering alles wil doen om het met het Huis der algevaardigden weder eens te worden, maar dat de oppositie-pers dit streven te zeer tegenwerkt, doordien zij zich grootendeels in de handen van Joden en ontevredenen, hunne bestemming misgeloopen individuën bevindt, die eene verwarring van begrippen trachten te bewerken en de beste bedoelingen der regering verdacht zoeken te maken." Die beschuldiging treft eigenlijk het gansche Pruissische volk.

De *Kreuzztg.* zegt, dat de in het Huis der Heeren reeds aangenomen wet op de ministeriële verantwoordelijkheid, met eenige wijzigingen in de aanstaande zitting van den Landdag zal worden ingediend.

De justicieraden *Schöpke*, *Schultz II*, *Eckert* en *Geszler* waren op last van den minister van justicie vervolgd, omdat zij bij de jongste verkiezingen voor het Huis der Afgevaardigden de aan de beambten der justicie verstrekte instruktiën over de uitoefening van het kiesregt niet hadden willen aannemen. Het kreisgerigt, en in appèl ook de krimineel-senaat van het hof van appèl, heeft hen echter van de hun ten laste gelegde beleediging van den minister van justicie vrijgesproken.

Bij de juist geeindigde verkiezingen voor het gemeentebestuur hebben in alle distrikten de kandidaten der liberale partij de overwinning behaald.

Aan de *Elberf. Ztg.* wordt over de naar Kassel gezonden nota het volgende geschreven: Er wordt in te kennen gegeven, dat de houding der keurvorstelijke regering weinig beantwoord heeft aan de verwachtingen, die men zich geregtigd achtte te koesteren. Daarom drong Z. M. er bij den keurvorst ten sterkste op aan, dat deze het noodige zou doen tot herstel van een zekeren regtstoestand, en met name jegens den Landdag eene verzoenende houding zou aannemen. Mogt hieraan niet beantwoord worden, dan zou de Pruissische regering de bemiddeling van den Bond inroepen, maar voor zooverre die niet zoo spoedig zich mogt kunnen doen gelden, door eigen middelen voor de belangen van Keurhessen en Duitschland, in deze eenswezend met die van Pruissen, waken.

De exploitatie van mijnen neemt in het koningrijk allerwege op verbazende wijze toe, dank zij de bijzonder gunstige resultaten, die velen opleveren, bij name de Nederlandsche loodmijn, de steenkolenmijnen bij Witten en Bochum, Geschwind, Holland, Nachtigall, Friedliche Nachbar, enz., aan welke niet alleen sedert geruimen tijd alle werkzaamheden zijn voltooid, maar die reeds in vollen gang zijn en grooten aftrek vinden. Opmerkelijk is het, dat, terwijl de Nederlander vroeger zoo huiverig was, zich met het mijnwezen en zijne industrie in te laten, al de genoemde mijnen door Hollandschen ondernemingsgeest in het leven zijn geroepen en zich ontwikkelen. Door verschillende dezer kolenmijnen zijn ook reeds kontrakten met de Nederl. Rijnspoorweg-maatschappij, tot het leveren van kolen, gesloten.

De gepensioneerde hofraad *Ulrici*, die het ongeluk had, bij de Anhaltsche poort door een spoortrein over de beenen te worden gereden, is in den afgeloopen nacht, na volbragte amputatie, overleden.

Uit Koppenhagen wordt gemeld, dat graaf *Russell* aan de Deensche regering eene nieuwe nota heeft gezonden in antwoord op de laatste depêche van den heer *Hall*. Eerstgemelde maant het Deensche kabinet, doch thans in dringende en scherpe bewoordingen, aan, om de laatste voorstellen van Engeland ten aanzien der hertogdommen aan te nemen. Het lijdt geen twijfel dat Pruissen, nu het in de geschillen met Denemarken door Engeland ondersteund wordt, van geene transaktie iets zal willen hooren, en de positie wordt alzoo voor Denemarken moeijelijker. Buitendien schijnt de heer *v. Bismarck*, even als in Keurhessen, ook in Denemarken met klem op te willen treden als ijveraar voor de belangen en regten des volks. De min. heeft natuurlijk hiermede geen ander doel dan vergiffenis te bekomen voor menige politieke zonde, in Pruissens binnenlandsch bestuur gepleegd.

LONDEN, 27 November.

Het kanselarijhof heeft zich Dingsdag met de zaak van *Glover*, contra *Persigny* en *Billault*, bezig gehouden. Uit de verkregen inlichtingen blijkt, dat het werk waarvoor vergoeding gevraagd wordt, is aangevangen den 9. Mei 1857 en geduurd heeft tot 25 Oktober 1858, ad 800 p. st. per maand. De heer *Billault* heeft laten te kennen geven, dat hij schriftelijk noch mondeling, zelf noch door tusschenkomst van anderen, eene overeenkomst ten deze gesloten heeft. De heer *Glover* zegt echter, in gemoede te gelooven, dat de personen met welke hij eene overeenkomst getroffen heeft, gemagtigd waren door den heer *Billault*, destijds minister van binnenl. zaken in Frankrijk. Het hof heeft besloten, dat er, naar de Engelsche wet, aanleiding bestaat om de gedaagden in Engeland te vervolgen, onder verklaring evenwel, dat dit niets prejudicieerde omtrent de kwestie zelve.

PARIJS, 27 November.

Een ministeriëel blad bevestigt het gerucht, dat de regering, na de eventuele inname van Mexiko, de kabinetten van Londen en Madrid zal uitnoodigen, zich aan ons aan te sluiten. Met Spanje moet men het deswege reeds eens zijn.

Men zegt, dat het ministerie den heer *Laguéronnière* belet, zijne brieven in de *France* voort te zetten.

De brochure van prins *Napoleon*, getiteld: *Het wereldlijk gezag der pausen voor de regtbank der fransche diplomatie*, wordt zoo slecht verkocht, dat er sprake van is, haren prijs, die aanvankelijk gesteld was op 3 fr., tot 1 fr. te verminderen.

Uit Londen wordt gemeld, dat in den ministerraad besloten is, dat prins *Alfred* Corfu niet zal aandoen. Onder de kandidaten voor den Griekschen troon noemt men nu ook den prins van Hohenzollern Sigmaringen.

Men zal te Toulon met aan elkaâr bevestigde stoomkanonneerbooten proeven nemen, om ze gelijke manoeuvers te doen verrigten als de veldartillerie.

De *Siècle* en andere dagbladen verheugen zich niet weinig over de bemoeijingen van den heer *Nélaton*, ten gevolge van wiens aanwijzingen de kogel, die *Garibaldi* in het been heeft getroffen, door den geneesheer *Zanetti* uit de wond is gehaald, zoodat het nu zoo goed als zeker is dat de held van Varese voor Italië behouden zal blijven. De genezing strekt der Fransche geneeskundige fakulteit tot groote eer, en de liberale dagbladpers zou, volgens den *Siècle*, dan ook zeer te regt hebben begrepen, dat zij de geheele Fransche school zou vereeren door de aanbieding van een blijvende gedachtenis aan den heer *Nélaton*. De *Siècle* drijft te dezer zake niet weinig den spot met den *Monde*, welk blad vroeger *Garibaldi* heeft doen voorkomen als getroffen door de wraak des hemels, omdat hij het wereldlijk gezag van den paus wilde vernietigen. De *Siècle* vraagt, hoe het ultramontaansch blad het thans wel zal maken, nu de patriot-soldaat op het punt staat weder te verrijzen en reeds zoover is, dat hij zijnen staf kan wegwerpen.

Men zegt, dat de heer *Nélaton* de gouden snuifdoos, welke de redaktiën van eenige bladen hem wilden aanbieden, niet wenscht aan te nemen.

In de haven van Marseille heeft een storm groote verwoestingen aangerigt. De schepen werden driftig en stieten tegen elkander, zoodat zes schipbreuk leden. Op het land zijn onderscheidene in aanbouw zijnde huizen omgewaaid en de spoorweg- en telegraafgemeenschap is verbroken.

De Japansche gezanten zijn den 24. op den Européën van Suez vertrokken.

De *Pays* meldt, dat de nieuwbenoemde paleisbeambten van sultan *Abdul Aziz* allen Fransch gezind en meest jonge lieden zijn, die hier hunne opleiding genoten hebben.

De vermaarde tenorzanger *Mario*, die van het Théâtre Italien naar den Grand Opéra was overgeloopen, heeft jl. Dingsdag avond daar in de *Huguenots* gedebuteerd, doch met het allerongelukkigste gevolg; reeds in het eerste bedrijf werd hij uitgefloten, en met zware moeite kon hij zijne taak ten einde brengen. Onmiddellijk na afloop der voorstelling verbrak hij zijne verbindtenis, ofschoon hij voor 10,000 fr. per maand was geëngageerd. Hij is het offer van een kabaal.

Uit Saigon meldt men, dat een ex-onderofficier der marine met eenige andere individu's onder onze vlag in de wateren van Opper-Cambodja zeeroof dreef. Hij is gevat en wordt herwaarts opgezonden.

Op Korsika zullen spoorwegen worden aangelegd, waardoor, in verband met die op Sardinië, de weg van Genua naar Algiers niet weinig bekort zal worden.

BRUSSEL, 28 November.

Volgens berigten uit Antwerpen, vreest men er heden avond voor ongeregeldheden, ten gevolge der meeting, zoodat de burgerwacht onder de wapens geroepen en de troepen in de kazernen gekonsigneerd zijn.

De eerste opvoering van de *Misérables* is bepaald op 15 December, in het théâtre St. Hubert alhier. De geheele zaal is reeds verhuurd en Parijsche kritici zullen bij de voorstelling tegenwoordig zijn als bij eene litterarische plegtigheid. De schrijver heeft zijn stuk afgestaan tegen 10 pCt. van de ontvangst.

ADVERTENTIËN.

, Bevallen van eene welgeschapen *DOCHTER*, Mevrouw M. VAN BLEIJSWIJK RIS, geb. VAN MARLE.
Soerabaija, 4 October 1862.
Eenige en algemeene kennisgeving.

, Heden beviel van eenen *ZOON*, M. W. DE GRAAF, Echtgenoote van
Ysselstein, H. D. G. A. IMMINK.
28 November 1862.

, Op heden overleed, in den ouderdom van ruim 64 jaren, mijn geliefde Echtgenoot JAN RUDOLPH SCHERIUS.
Delft, den 11. November 1862. J. PIPER.
Wegens buitenlandsche Familie-betrekkingen is deze advertentie eerst nu geplaatst.

, Voor de vele blijken van deelneming ons ter gelegenheid van ons huwelijk geworden, betuigen wij onzen welgemeenden dank.
Mr. S. M. A. DU MOSCH.
H. E. DU MOSCH — DE JONG.

, Hoogst gevoelig voor de hartelijke blijken van belangstellende deelneming, ondervonden bij het overlijden van mijnen geliefden echtgenoot, betuig ik daarvoor mijnen welmeenenden dank.
Douairière A. J. H. VAN DEN HEUVEL.
LIJCKLAMA à NIJEHOLT.

Zaal naast den Schouwburg.

, Op Zondag den 30. November **Groot Concert A LA STRAUSS**, onder directie van den Heer RUDERSDORFF. No. 5 van het abonnement.
Aanvang ten 8 ure. De ondernemer,
Entrée 25 Cents. J. WOLTERS.

Utrechtsche Schouwburg.

, Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur.

BUITENGEWONE VOORSTELLING.

HOOGDUITSCHE OPERA.

onder directie van J. EDUARD DE VRIES.

Op MAANDAG 1 December 1862,

DON JUAN.

Groote Opera in 2 Bedrijven. Muziek van MOZART.
De pause na het Eerste Bedrijf.
Aanvang ten **half Acht** ure.
PRIJZEN DER PLAATSEN: Loges en 1e Amphitheater *f* 3.— Parquet *f* 2,50. Parterre *f* 1,50. 2e Amphitheater *f* 1,— Galerij 0,75.
HH. Militairen in uniform: Loges en 1. Amphitheater *f* 2,50. Parquet *f* 2,00. Parterre *f* 1,25.
Tekstboekjes zijn te bekomen bij den Heer J. DOESBURG.

, De door den Notaris J. C. VAN DER HEIJDEN, gevestigd te Mijdrecht, **aangekondigde veiling eener SCHEEPMAKERIJ c. a.**, te *Wilnis*, op Donderdag 4 December e. k., zal ten gevolge van een sterfgeval, tot nadere aankondiging worden **uitgesteld.**

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

VERKOOPING VAN MARMEREN EN AGATEN KUNSTWERKEN.

, Op Dingsdag 2 December 1862, des voormiddags ten 11 ure, bestaande in prachtige **Vazen, Kannen, Coupes, Candelabres** en diverse *Ornamenten*, Antiek en modern; voorts **Byouterie Kistjes, Presse-papiers**, enz. Alles door voorname Italiaansche Beeldhouwers bewerkt. Te zien, Maandag 1 December van 10—4 uren.

, De Notaris VAN HEIJST, te Wijk bij Duurstede, zal op Woensdag den 3. December 1862, des morgens ten 10 ure, op Oostbroek, onder de Bildt, verkoopen: Eene partij staande **Eiken en Beukenboomen**, 2 gewaterde **eiken bergroeden**, eenige nommers **appelen- en wilgenstammen;** voorts circa 2 bunders zesjarig **eiken-, esschen- en elzen-hakhout**, benevens 50 perceelen **drooge takkenbossen en brandhout.**
Onderrigt bij den Tuinbaas op Oostbroek, onder de Bildt.

Boomen en Hoephout.

, De Notaris I. J. VAN DEN HELM, te Maarsseveen, zal op Donderdag den 4. December 1862, des voormiddags 10 ure, te beginnen op *Vredenburg*, onder Maarssen, verkoopen: **Zware Beuken, Eiken en Esschen Boomen**, geschikt voor Werkhout, waaronder 18 stuks hooge, gave, regtstammige **Beuken** van 70 duim over 't kruis en ongeveer 4 bunders driejarig **Hoephout.** Alles onder Maarssen en Nieuw-Maarsseveen.
Breeder bij billetten.
B

VERKOOPHUIS, Choorstraat, hoek Steenweg, E No. 14.

, **ONTVANGEN** eene groote sortering **SPEELGOEDEREN** en vele artikelen, zeer geschikt voor **St. Nicolaas.**
PATENT-WASKAARSEN, 1e kwalit. à 47½ cent per pak en bij 25 pak à 45 cents.
T. UHLENBROEK.

OPRUIMING van MANTELS en ROBES.

, A. H. SCHLÜTER heeft de eer te berigten dat hij de nog voorradige **Modellen** van **Mantels** en eene **partij Robes** tot veel verminderde prijzen zal opruimen.

, De Notaris VAN HEIJST, te Wijk bij Duurstede, zal, op Vrijdag, den 5. December 1862, des morgens ten 10 ure, ten verzoeke van den Heer *Mr. K. J. F. C. kneppelhout van Sterkenburg*, verkoopen:
Op de Goederen van *NIEUW-STERKENBURG*, vroeger het *Verandahuis*, onder Doorn.
Eene aanzienlijke partij fijne en grove SPARREN, EIKEN HAKHOUT, TIMMER- en BRANDHOUT.
Daarna ten huize van *P. van Woudenberg*, te Sterkenburg.
Het EIKEN BOSCH, naast Beverwaard.
Het dito, Lottenakker, langs de Bovenlaan.
Een EIKEN WAL, langs de gesloten Laan.
Een dito, langs de Bergsteeg.
Het ELZEN en ESSCHEN HAKHOUT, genaamd Oranjebosch.
Het ELZEN BOSCH, afkomstig van de Wed. *de Rooij*
Alles onder Sterkenburg, gem. Driebergen.
Informatien bij den opzigter *Rijk van Zoest.*

, De Notaris I. J. VAN DEN HELM, zal op Maandag den 8 December 1862, des middags 12 ure, in het Heerenlogement te Maarssen verkoopen: Ruim 10 bunders zeer goed WEI- en HOOILAND, gelegen in Maarssenbroek, belendende aan de eigendommen van *W. van den Toorn*, eerst in twee perceelen en daarna in massa. Te aanvaarden 1e. Januarij 1863. De voorwaarden van verkoop zullen in tijds ter lezing liggen ten kantore van voornoemden Notaris.

, Op Zaturdag den 13 December 1862 des namiddags ten 5 ure zal men in het Lokaal van Verkoopingen te Utrecht achter Sint Pieter publiek verkoopen:
1. EEN HUIS, ERF EN GROND, gelegen te Utrecht aan de Oostzijde van de Oudekamp, Wijk A No. 1124.
2. EEN HUIS, ERF EN GROND, gelegen te Utrecht aan de Zuidzijde van het Klein Geertekerkhof, op den hoek van het Korte Rozendaal, Wijk B No. 487.
Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantore van den Notaris VAN ZIJDVELD te Utrecht.

Puik Nieuwe Zoutevisch.

, De ondergeteekende berigt zijn begunstigers, zoo versch uit zee ontvangen te hebben **de heele eerste Nieuwe Blanke Zoutevisch**, dito groote *Bootmans Winterharing* en dito fijne *Gemarineerde Haring*, groote *Bergsche Anchovisch*, extra fijne gemalen *Leng*, dito *Rondvisch*, vette *Engelsche Bokking* en verder al wat tot zijn vak behoort. J. VAN DEN BOSCH, het tweede huis van het Stadhuis op de Vischmarkt.

LET OP!

, De ondergeteekende heeft de eer hare geëerde begunstigers te berigten, dat zij voor het aanstaande St. Nicolaasfeest ruim voorzien is van **KINDERSPEELGOEDEREN.**
Lijnmarkt, De Wed. H. H. SMIT.
letter E No. 53.

, Een JUFVROUW van fatsoenlijke familie, wenschte zich gaarne geplaatst te zien, bij voorkeur bij eene bejaarde of ziekelijke Dame, of ook wel tot het waarnemen eener huishouding of de verzorging van kinderen. Nadere informatiën, met opgaaf van conditiën worden met franco brieven verzocht onder lett. V. V. aan 't Bureau der Utrechtsche Courant.

Stoombootdienst

tusschen

LEMMER EN AMSTERDAM,

in directe verbinding met **Hollandsche- en Rijn-Spoorwegen, Noord-Hollandsche Stoombooten** en **Friesche** en **Groningsche Dilligences.**
Vertrek van LEMMER Zondags, Dingsdags en Vrijdags 's morgens ten 11 uur.
Woensdag 's middags ten 1 uur.
Vertrek van AMSTERDAM, Maandags, Donderdags en Zaturdags morgens ten 11 uur.
Woensdags morgens ten 7½ uur.

Tot zeer lage prijzen.

, Uitverkoop van Diverse **wollen** en **zijden artikelen**, geschikt voor St. Nicolaas cadeaux.
P. J. ROOZENDAAL.
Oudegracht, hoek Vinkenburgsteeg.

, Tegen 1. Januarij 1863 **vraagt men** te Driebergen aan de openbare School voor lager onderwijs, een **Hulponderwijzer**, tegen een jaarwedde van *f* 300. Adres franco met overlegging der vereischte stukken of wel in persoon bij den Burgemeester van Driebergen.

MARKTBERIGTEN.

AMERSFOORT, 28 Nov.

Tarwe van *f* 9.00 tot *f* 11.00. Rogge van *f* 6.40 tot *f* 6.80. N. R. *f* 0 tot *f* 0.00. Boekw. van *f* 5.75 tot *f* 6.50. Aardappelen van *f* 1.10 tot *f* 1.30 Appelen van *f* 1.30 tot *f* 2.00. Peren van *f* 0.00 tot *f* 0.00 het mud. Hoenderеijeren *f* 4.00 de 100 stuks. Boter va 1.00 tot *f* 1.05 het Ned. pd.

ARNHEM, 28 Nov.

Oude weit van *f* 9.00 tot *f* 12.50. Nieuwe weit van *f* 8.95 tot 11.80. O. Rogge van *f* 7.25 tot 7.50. N. Rogge van *f* 6.40 tot *f* 7.15. Boekweit van *f* 5.60 tot *f* 6.95. Garst van *f* 5.50 tot *f* 6.00. Zware Haver van *f* 4.00 tot *f* 5.00. Ligte Haver van *f* 3.00 tot *f* 3.70. Duiveboonen van *f* 7.10 tot *f* 7.60. Graauwe erwten van *f* 7.00 tot *f* 8.00. Groene erwten van *f* 725. tot *f* 7.50. Aardappelen van *f* 1.25 tot *f* 1.55. Appelen van *f* 1.20 tot *f* 2.20. Peren van *f* 0.00 tot *f* 0.00. Boter per N. pd. van *f* 0 96 tot *f* 1.06.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg*)

Nov.	Uren	Wind- rigt.	kr.	Barom. bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh	Gev. snw.	*Opmerkingen*
			N. a						
28	2	zzo.	1.5	760.64	41.4	0.0	0.84	0.	Zw. bewolkt
	10	o.	1.0	60.22	32 4	— 5 4	0.94	0.	Ligt bewolkt
29	8	ozo.	6.0	56.30	33 8	— 3.1	0.83	0.	Betrokken.

28 Nov. 's morg. Barometerafwijkingen in afdalende orde Hartl. + 2.5, Utr. + 0.5, Portsm. — 0.5, Hav. — 0.9, Par. — 1 2, Falm. — 5.6 en Br. — 8.7. Grootste verschil Hartlepool 11.2 mm. boven Brest.

AMSTERDAM 28 November 1862.

Nederland.					
Werkel. Schuld	2½ pCt.	63 11/16	63¾	63 11/16
„ „	3 „	75 5/8		
„ „	4 „	99 1/16	99¼	99 5/16
Oostindische Leening .	4 „	98½		
Aand. Handelm. . . .	4½ „	139		
Rijn-Spoorweg 2e L. .	4½ „	101½		
België.				
Certifik. bij *Rothschild*	2½ „	56 7/8		
Spanje.				
Obligatiën	2 „	45 11/16	45 13/16	45 13/16
„	3 „	53 3/8		49¼
„ Binnenl. . .	3 „	49 7/16	49 9/16	23½
Amortisable Schuld		23 7/16	23½	
Portugal.				
Obligatiën	3 „	45 5/8		45
Obligatien 1856/60 . .	3 „	44 15/16	45	44⅛
„ uitgestelde		43¾	44⅛	
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp*	5 „	101 7/8		
Oblig. 1828/29	5 „	100¾		
Cert. 1840	4 „	75 7/8		
Oblig. 5de Serie. . . .	5 „	83¾		
„ 6de Serie 1855	5 „	90 11/16	90¾	
„ te London 1859	3 „	58¾		
„ bij *H. & Co.* 1860	4½ „	89¾		
Certifik. van Assig. . .	6 „	53		
Polen.				
Aand. 1835 fl. 500	f	164¼	164¾	164¾
Oostenrijk				
Oblig. bij *Goll & Comp.*	4 „	48		54 9/16
Oblig. Metalliek	5 „	54 3/8	54 9/16	27 15/16
„ Metalliek	2½ „	27 7/8	27 15/16	
„ Rente Amst. . .	5 „	75 7/8		62 15/16
„ Nat. 1854	5 „	62 13/16	63	
Bankaktiën		747	748	
Aandeelen 1854		224½		
„ 1860		422½	423	
Brazilië.				
Geldl. 1824 £ 100 . .	5 „	99		
Geldl. 1860	4½ „	91½		
Amerika.				
Peru. Geldleening 1854	4½ „	65		
Ecuad. Obligatiën 1855.		16 7/8		
Venezuela Obligatiën .	1 „	23 3/8	23½	
Obligatien	1 „	11 13/16		
Gren. Obligatiën . . .	4½ „	18¾		31 5/16
Mexiko Obligatien . . .	3 „	31 3/16	31¼	
N.-Am. Illin. Spoorw. Aand. .		57		79 11/16
N.-Am Obl. C. B. . . .	7 „	79½	79 11/16	

Russ. Sprw. volg. 198; Oost. Aand. 1839, 350; Fr. Oost. Sp. 129; Braz. 1852/58 91½, Griek. 15 1/16.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

ZATURDAG 29 November 1862, No. 285.

Provinciale Staten van Utrecht.

Zitting van 12 November.

Tegenwoordig zijn 27 leden, afwezig de HH. *de ... Bosch*, *Kien*, *Jongeneel*, *Boer*, *v. Boetzelaer*, *v. Asch v. Wijk*, *Hardenbroek v. L.*, *Amerongen v. Renswoude*, *Menso*, *v. d. Poel*, *Schas*, *... v. Sandenburg*, *Strick v. Linschoten*, *de ... v. Oudegein* en *Spengler*.

Aan de orde is de voortzetting der beraadslagingen over het ontwerp-reglement voor Zeeburg en Diemerdijk, en wel art. 3 dat de komm. voorstelt weg te laten.

De *Voorz.* herinnert, dat bij voorstel 2 der komm. weglating van art. 3 is voorgesteld, waardoor de onderscheiding tusschen dijk- en waalpligtigen zal moeten vervallen. Met de aanneming van die wijziging zou ook de afzonderlijke omslag over de dijklanden omschreven in art. 114 moeten wegvallen.

De heer *Cordes* stelt voor, art. 3 van het oorspronkelijk ontwerp, waarbij onderscheid wordt gemaakt tusschen dijk- en waalpligtigen, op te nemen. De bedoeling is, dit art. te plaatsen tusschen 2 en 3 van het gewijzigd reglement.

De *Voorz.* merkt op, dat het gewijzigde regl. niet in beraadslaging maar de voorgestelde wijzigingen. Er moet beslist worden op het 2. voorstel der kommissie.

De heer *v. Nooten* zegt, dat art. 3 van 't gewijzigd regl. luidt: de schuldpligtige landen, enz.," terwijl men in 't rapport leest: »bijna eenstemmig hebben wij besloten dit te laten wegvallen" Spr. vraagt, of dat dit artikel is.

De *Voorz.* antwoordt dat het voorstel strekt om art. 3 van het ontwerp van gedep. Staten te doen vervallen.

De heer *Cordes*, heeft dit amend. voorgesteld, omdat hij zich niet vereenigt met het besluit van de overgroote meerderheid der komm. De strijd vroeger gevoerd tusschen 't Sticht en Holland grondt zich daarop, dat de lasten van de dijkpligtige landen meer en meer overgebragt werden op de waalpligtigen, waardoor die van 't Sticht meer moesten bijdragen, dan hun deel was. Spr. heeft gemeend dit gewest voortaan niet te mogen belasten met de lasten van dijkpligtige landen in een ander gewest gelegen te brengen en die 25 pCt. bedragen van de tegenwoordige waalpligtigheid. Een der leden van de minderheid heeft in eene bijlage gezegd, dat de last van eeuwen her op die landen heeft gerust, en dit gezegde moet hij beamen. Het strekt tot versterking van zijn beweren. Nu zegt men, men moet mildgevig zijn, maar Spr. meent toch niet zóó, dat men over de beurs van zijne gewestgenooten en medeburgers moet beschikken, en ten koste van deze ingezetenen in een ander gewest de dijkpligtigheid overnemen op een dijk, die mede in dit gewest niet is gelegen.

De heer *Bastert* gevoelt zich na de beslissing van ... huiverig, de voordragt te verdedigen, aangezien de verg. zoo hecht aan wat historisch heeft plaats gehad. Spr. zal daarom de voordragt der kommissie slechts toelichten. Eerst zal Spr. in korte woorden zeggen, wat de zaak eigenlijk is. Oorspronkelijk was het onderhoud van den dijk in natura ten laste van de aangrenzende landen; sedert is een deel op hen gebleven. Het onderhoud in natura verviel en werd geheel door het kollegie verrigt met een omslag over de waalpligtige en daarnevens nog een omslag over de dijkpligtige landen. Die laatste heeft naar de berekening van Ged. Staten gemiddeld *f* 865 per jaar bedragen. Dit artikel staat, zoo als reeds door den heer Voorz. is opgemerkt, in verband met art. 114. De komm. meende daarvan te moeten afzien. De toestand is thans veranderd, zoodat de vroeger waalpligtigen met het onderhoud belast zijn, en de vroeger dijkpligtigen in tijd van nood het dijkleger zullen leveren. Blijft men nu bij het voorstel van Ged. Staten, dan zullen de aan den dijk grenzende landen belast zijn 1°. met hun aandeel in den algemeenen omslag, 2°. van de *f* 865 en 3°. van het dijkleger van art. 77. Dat was te zwaar en daarom heeft de komm. voorgesteld, dien afzonderlijken omslag op te heffen.

De heer *Laan* heeft met bevreemding gezien, dat de komm. die zoodanig geijverd heeft voor de historische lijn, hier juist van de geschiedenis afwijkt want eerst voorzagen deze dijkpligtige landen alléén in het geheele onderhoud. Maar een tweede zaak pleit voor het amendement van den heer *Cordes*; de bedoelde landen hebben namelijk meer dan de overige belang bij een goed onderhoud van den dijk, daar zij bij doorbraak, hetzij door het ontstaan van gaten of walen, hetzij door verzanding of door het weggraven van grond tot herstel van den dijk, meer dan de andere schade kunnen lijden. Spr. zal daarom voor het amendement stemmen.

De *Voorz.* beweert dat het amend. niet noodig is. Als men stemt over het voorstel der komm: zal beslist worden of art. 3 wegvalt of niet.

De heer *v. Reede* brengt onder de aandacht dat art. 3 van het koncept regl. van Ged. St. niet door de komm. is onderzocht, wat betreft de juistheid der grenzen. Wordt dus het voorstel van den heer *Cordes* aangenomen dan zou het voor de grenzen nader onderzocht moeten worden.

De *Voorz.* vraagt aan de komm. of de grensscheiding in art. 77 van haar gewijzigd ontwerp niet dezelfde is als die hier bedoeld.

De heer *Cordes* merkt op, dat dit art. tusschen de komm. uit de koll. van Ged. St. vele woordenwisseling heeft uitgelokt. N.-Holland wenschte het te doen vervallen en hier wilde men het houden, en nadat beide koll. overeengekomen waren, het er in te laten, is het zeer denkbaar, dat men de grens dier dijkpligtige landen onderzocht heeft en men vindt de omschrijving dan ook in de mem. v. toel. bij het oorspronkelijk ontwerp. Spr. gelooft dat een nader onderzoek niet noodig is en dat de heer *v. Reede* zal toestemmen, dat als het bestuur van den Diemerdijk het zelf aangeeft men er in kan berusten. Wat betreft het voorstel van den *Voorz.* om in plaats van het amend. te stellen het voorstel der komm., daarmede kan Spr. zich niet vereenigen, omdat art. 3 van het ontw. regl. behandelt de dijk- en waalpligtige landen en in art. 4, dat nu art. 3 is, alleen wordt gezegd »de schuldpligtige landen worden enz." waardoor het onderscheid tusschen dijk- en waalpligtigheid komt te vervallen.

De *Voorz.*, zegt dat de vorige Spr. handelt over art. 3 van het gewijzigde ontwerp hetgeen niet is in beraadslaging. Daarin komt het voor ter vervanging van art. 4 van 't oorspronkelijk ontwerp, hetgeen nog niet aan de orde is. Het amendement is inderdaad overbodig. Men komt tot denzelfden uitslag door de stemming over voorstel 2 van de komm.

De heer *Cordes* kan dit niet toegeven; hij verklaart evenwel zijn voorstel in te trekken.

In stemming gebragt wordt het voorstel der komm. aangenomen met 13 stemmen tegen die der HH. *de Kock*, *v. Beeck Calkoen*, *v. Tuyll*, *v. Bel*, *de Heus*, *Ram*, *Pabst*, *de Beaufort*, *Laan*, *Story v. Blokland*, *Cordes* en *de Pesters*.

Art. 4 nu art. 3. De schuldpligtige landen worden verdeeld in negen distrikten, met hunne hoofdplaatsen aan te wijzen door het bestuur, onder goedkeuring van gedep. Staten der provincien Noord-Holland en Utrecht.

De heer *Ram* vraagt of de aanwijzing der hoofdplaatsen ook onderworpen zal worden aan de goedkeuring der Ged. St. van beide provinciën.

De *Voors.* gelooft dat dit uit de gewijzigde redaktie duidelijk volgt.

Zonder omvraag wordt dit art. gewijzigd naar het voorstel der kommissie aangenomen.

Art. 5 tot 59 worden zonder omvraag met de daarop voorgestelde wijzigingen aangenomen.

De heer *v. Bel* merkt aan dat het volgende art. overeenkomt met art. 58 van het gewijzigd ontwerp omtrent de dadelijke inroeping van 's konings beslissing bij verschil tusschen Ged. St. Spr. vraagt waarom de opname hier noodig is geweest, daar toch in het gewijzigd art. 134 hetzelfde is bepaald. Alleen komt hier voor, dat die beslissing *dadelijk* moet worden ingeroepen.

De *Voorz.* zegt dat de aanmerking betreft art. 60 van het oorspronkelijke ontwerp.

De heer *v. Bel* beantwoordt dit bevestigend.

Art. 59 wordt zonder omvraag aangenomen.

Art. 60. Indien tusschen gedep. Staten van Noord-Holland en die van Utrecht verschil van gevoelen ontstaat, omtrent de te nemen beslissing, onderwerpen zij de zaak dadelijk aan de beslissing van den Koning.

Hierop geldt nu de bedenking van den heer *v. Bel*

De heer *Bastert* deelt die allezins. Bij de behandeling in de komm. heeft Spr. de verplaatsing van dit art. naar 134 voorgesteld, omdat het bedoelde artikel dáár geplaatst in het algemeen zou regelen, wat hier voor een bijzonder geval — de verkiezingen — geldt. De komm. heeft geoordeeld dat 't overtollige hier niet zal schaden, en dat is de eenige reden. Spr. meent dat het art. kan vervallen.

De heer *v. Reede* deelt dit niet geheel. Art. 60 spreekt van verschil van gevoelen tusschen de Ged. St. van beide provinciën bij het onderzoek der geloofsbrieven en beveelt dat zij de zaak dan dadelijk aan de besliasing des konings moeten onderwerpen. Art. 134 beheerscht dat art. niet zoo geheel.

De heer *v. Bel* hecht niet zooveel aan het vervallen van dit art., maar gelooft toch dat art. 134 zoo algemeen mogelijk is, en welligt heeft men vergeten art. 60 te laten vervallen, omdat art. 134 eerst later is opgenomen, gelijk uit het rapport blijkt. Het spreekt van zelf, dat de koning zou moeten beslissen, daar dit reeds uit de provinciale wet voortvloeit, maar men heeft het ten allen overvloede nog willen herinneren. Hij acht het echter wenschelijk, dat het hier wegvalle en stelt dat voor.

De *Voorz.* zegt, dat het voorstel geen eigenlijk amend. is. Die zich er mede vereenigt zal tegen het art. stemmen.

De heer *v. Bel* verklaart het in te trekken, daar men kan volstaan met het art. af te stemmen.

Het art. wordt verworpen met 17 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren *Story van Blokland*, *Cordes*, *van Beeck Calkoen*, *van Tuyll van Zuylen*, *de Heus*, *G. J. VerLoren*, *van Reede tot ter Aa* en *de Beaufort*.

Art. 61—77 worden zonder omvrage aangenomen met de wijzigingen door de kommissie voorgesteld.

Art. 78. Dijkgraaf en Hoogheemraden houden voortdurend toezigt den dijk en de daarin gelegen sluizen en op de oeverwerken.

Zij zorgen voor de behoorlijke uitvoering van de werken, waartoe door de algemeene vergadering is besloten.

Zij zorgen, dat al de tot die werken noodige bouwstoffen behoorlijk worden gekeurd.

Zij zorgen, dat geene betaling van werken of van geleverde noodmaterialen geschiede, vóór dat het opgeleverde, in tegenwoordigheid van eene kommissie uit hun midden, is geschouwd en goedgekeurd.

De heer *Pabst* zegt, dat de Ipenslootersluis geheel onder bestuur is van een ander koll.; daarop hebben gedep. St., de ingenieur van den waterstaat, het bestuur van die sluis toezigt. Wat heeft men bedoeld met een nieuw toezigt aan dit koll., vraagt Spr.

De heer *v. Reede* verwijst naar art. 1 waarbij aan hoogheemraadschap is opgedragen het toezigt over de sluizen in den dijk; de vraag van den vorigen Spr. kwam dus bij dat art. te pas. Art. 1 is aangenomen, het toezigt is daarbij geregeld. Of het dus hier blijft bestaan of wegvalt zal niets meer afdoen.

De heer *Pabst* wist, dat het in art. 1 staat, maar heeft nog aanleiding genomen om er hier over te spreken. De vorige Spr. zegt niet, wat er onder verstaan wordt.

De *Voorz.* zegt, dat in art. 1 het toezigt opgedragen wordt aan het hoogheemraadschap en hier bepaald wordt, dat *het koll. van dagelijksch beheer* er mede belast is. Het koll. moet toezigt houden over al de werken die tot waterkeering dienen en zoo ook over deze sluis.

De heer *Cordes* zegt, dat de spreker uit Utrecht reeds in de jongste zomerzitting doch te vergeefs op een explikatie van dit woord heeft aangedrongen. Hij zal zich niet vermeten aan een meester in de regten uit te leggen wat toezigt is; dit zal dien Spr. wel bekend zijn, en is alzoo overbodig te achten. Hij wenscht alleen aan te voeren, dat van de vroegste tijden af het dijkbestuur is belast geweest met het

toezigt op de kunstwerken in den dijk gelegen. Die kunstwerken maken dan ook met den dijk een geheel uit, omdat zij, wanneer de zee boven het peil van het binnenwater rijst, waterkeerend worden. Laat men het toezigt over die werken niet aan het dijksbestuur, welks inrigting tot hoofddoel heeft, den dijk in goeden staat van tegenweer te houden, dan maakt men een zeer gebrekkig werk, een minder krachtig bestuur. Het is een vereischte, dat deze bepaling opgenomen wordt.

De heer *v. Nooten* merkt op, dat art. 78 volkomen juist is in verband met art. 1; dáár vindt men: *b.* met het toezigt over die sluizen. 't Bestuur dient wel toezigt te houden over de sluizen.

De heer *Pabst* merkt aan, dat de Ipenslootersluis vroeger onder toezigt van Amstelland was; hij beschouwt meer toezigt onnoodig.

De heer *v. d. Poll* zegt, dat het art. waarbij 't koll. het toezigt houdt over alle werken, hem doelmatig voorkomt, vooral om de gevaren van paalworm. De algemeene opzigter is voortdurend werkzaam op dien dijk en het is zeer doelmatig, dat hij er toezigt op kan houden in het belang der achtergelegen landen.

Het art. wordt zonder omvraag aangenomen.

De art. 79—84 worden mede zonder hoofdelijke omvrage aangenomen, met de wijzigingen door de kommissie voorgesteld.

Te dezer gelegenheid wordt op voorstel van den Voorz. besloten gedep. Staten te magtigen, de nommering te wijzigen waar dit tengevolge van het wegvallen van sommige artikelen noodig zal zijn en tevens de hierdoor noodige wijziging te brengen in de aanhaling van artikelen, waarna art. 85, zoo als dat door de komm. is gewijzigd, zonder hoofdelijke omvrage wordt aangenomen.

De artt. 86 en 87 worden zonder omvraag aangenomen.

Art. 88. Zij waken voor de handhaving van dit reglement en voor de afkondiging en handhaijing van de door gedep. Staten goedgekeurde keuren of policie-verordeningen, voor het Hoogheemraadschad vastgesteld.

De afkondiging geschiedt door middel van aanplakking, binnen acht dagen na de ontvangst van het berigt der goedkeuring.

De heer *v. Nooten* vraagt waarom hier geen formulier van afkondiging is opgenomen.

De heer *v. Reede* heeft het in de bijeenkomst der komm. voorgesteld, maar de meerderheid achtte het onnoodig.

De heer *v. Nooten* acht de opname toch doelmatig en stelt voor, de laatste al. te laten vervallen en toe te voegen: „de afkondiging van keuren of policie-verordeningen geschiedt bij het navolgend formulier: Dijkgraaf en hoogheemraden van *Zeeburg* en *Diemerdijk*, doen te weten: Dat in hunne vergadering van den . . . . . . is vastgesteld, en dat gedeputeerde Staten van *Noord-Holland* en van *Utrecht* bij hunne besluiten van den . . . . . . hebben goedgekeurd de navolgende keur of policie-verordening. (Titel en inhoud van de keur of verordening.) En is hiervan afkondiging geschied, waar het behoort den . . . . . .”

De heer *Bastert* gelooft, dat het formulier niet is opgenomen, omdat het niet voorkwam in een van de reglementen van N.-Holland, zoodat de N.-Holl. leden der komm. het onnoodig achtten.

De heer *v. Reede* meent, dat het beter behoort bij art. 78, waar over de vaststelling en goedkeuring [illegible] keuren gesproken wordt.

De *Voorz.* zulks wederleggende, zegt dat de afkondiging in [illegible] art. 88 geregeld wordt.

De heer *Broers* [illegible] merkt aan, dat men zich door zoodanige formulieren te [illegible] bindt, die, bij de minste [af]wijking, aanleiding tot [illegible] moeijelijkheden kunnen geven.

De heer *v. Nooten* meent, dat [illegible] dan ook uit de regl. van den Lekdijk het formulier behoort te worden weggenomen.

De heer *Broers* stemt dat niet toe; wat er eens is [illegible] an blijven, maar men behoeft het daarom niet [illegible] weder in een nieuw regl. op te nemen.

De heer *Cordes* zegt, dat als de regtsgeldigheid der keuren er niet van afhankelijk is, het beter is het amend. niet aan te nemen, omdat het ontwerp door twee komm. is vastgesteld en men dus niet zonder gewigtige redenen wijziging er in moet brengen.

De heer *v. d. Poll* zegt, dat feitelijk nooit bezwaren ten aanzien der afkondiging hebben plaats gehad en acht het wenschelijker geen formulier op te nemen.

De heer *de Kock* gelooft met den heer *v. Nooten*, dat een formulier van afkondiging allernoodzakelijkst is, maar vermeent, indien hij goed verstaan heeft dat de heer *v. Nooten* er eene konsederans heeft bij gevoegd; dit rekent spreker onnoodig, hij wenscht een zuiver formulier van afkondiging.

De *Voorz.* leest het amendement voor en merkt aan, dat 't formulier juist zoo wordt voorgesteld als de heer *de Kock* het verlangt.

De heer *v. Nooten* zegt, dat in het rapport van de komm. voor de waterschappen Haanwijk c. s. eene wijziging is te vinden als in het amendem. wordt voorgesteld. [illegible]

De heer *v. Bel* herinnert, dat in het algemeen reglement voor de waterschappen in deze provincie hetzelfde voorkomt, in art. 128, en ook in de gemeentewet, art. 173. In N.-Holland heeft men het niet noodig geacht. Acht men echter eene wijziging van het ontwerp noodig, dan kan men dat doen zonder vrees voor eenig bezwaar, want het zal eerst het volgend jaar in N.-Holland behandeld worden.

In stemming gebragt, wordt het amend. van den heer *v. Nooten* aangenomen met 17 stemmen, tegen die der HH. *Cordes*, *de Vries*, *v. d. Poll*, *Broers*, *de Louter*, *Ram*, *Wijers*, *H. Verloren* en *de Muralt*.

Het aldus gewijzigd art. wordt zonder omvraag aangenomen met de volgende art. tot 102, de voorstellen der kommissie tot het doen vervallen der artt. 103 en 104, en de artt. 105—109 worden zonder omvrage aangenomen.

Art. 110. De algemeene vergadering, ter vaststelling der uit te voeren werken en der begrooting, wordt zóó tijdig bijeen geroepen, dat de door haar vastgestelde raming van werken, vóór 1 Mei, ter goedkeuring kan worden ingezonden, overeenkomstig 's Konings besluit van 21 Maart 1818 no. 67 en art. 7 van dat van 17 December 1819 n°. 1 (Prov. Blad van Noord-Holland n°. 2 van 1820).

De heer *Bastert* acht dit art. zeer belangrijk. Spr. deelt mede dat, gelijk het ontwerp luidt, in dit hoogheemraadschap niet zal plaats hebben wat elders geschiedt, nl. de indiening eener begrooting. Hier wordt alleen van een begrooting van werken gesproken en in het oorspronkelijk ontwerp vond men zelfs, dat die ter goedkeuring zou worden gezonden aan de Ged. Staten van N.-Holland, zoodat die van Utrecht er geen kennis van zouden nemen. Spr. heeft daarin wijziging voorgesteld, dat hem ten deele gelukt is; de woorden „van N.-Holland” zijn er uitgeligt, maar de leden der komm. voor N.-Holl. meenden, dat die begrooting toch alleen bij Ged. Staten van N.-Holland zou kunnen inkomen. De leden uit N.Holl. beriepen zich op de aangehaalde konink!. besluiten; maar die zijn niet in het Staatsbl. opgenomen en bevatten ook niets dan een opdragt aan Ged. Staten in het algemeen. Nu meende Spr., dat daar allerlei bepalingen onderworpen zijn aan Ged. Staten van beide provinciën ook deze begrooting bij beiden zou inkomen. De dijk ligt in N.-Holland, maar die dijk met zijn ressort wordt gerekend tot een gebied, waarover beide koll. kunnen besluiten. Spr. zou de uitsluiting van Ged. Staten van Utrecht niet wenschen, omdat de ingelanden onder Utrecht juist het meeste, nl. ⅔ zouden betalen. Hij wenscht hierop de bijzondere aandacht van gedep. Staten te vestigen en mogt bij hen eenigen twijfel bestaan, dan zou, zoo als ook in de komm. besproken is, de beslissing van den minister kunnen worden ingeroepen, omdat hij de zaak van het hoogste belang acht.

De *Voorz.* zegt, dat in het art. de gelegenheid wordt opengehouden dat gedep. Staten van Utrecht er zich in mengen. Het zal van een nader onderzoek der bestaande voorschriften afhangen. Spr. merkt nog op, dat tegenover het bezwaar dat ⅔ door Utrecht betaald wordt, staat, dat van daar ⅔ waardslieden opkomen, die wel zullen letten op het belang der provincie.

De heer *v. Beeck Calkoen* heeft zeer den wensch van den heer *Bastert* gedeeld, maar meent dat de wetgeving geen andere regeling toelaat. De prov. wet draagt aan de prov. besturen in hun kring het toezigt over de waterschappen op. Indien een deel van Z. Holland. moest dragen in de kosten van den Lekdijk, zou daar geen regt voor die prov. uit zijn voortgevloeid. Spr. ziet ook niet in, hoe het stelsel van den heer *Bastert* zou werken. Gesteld de wet van 1857 moet worden toegepast; geen andere magt dan gedep. Staten van Z. Holland zal bevoegd zijn om te handelen. De strekking van het konink!. besluit is, dat de heemraadschappen zelven de voordragt der werken doen en de vergunning van gedep. Staten noodig hebben voor herstellingen, en voor nieuwe die van het ministerie van binnenl. zaken. Deze beschouwing neemt reeds veel van het scherpe der voorstelling van de zaak weg. Hier komt nog bij, dat de Utr. ingelanden zeker groot gewigt in de verg. zullen hebben en dus grooten invloed op de aanneming der voordragten zullen oefenen. Het denkbeeld van de schouwing van den dijk door gedep. Staten van Utrecht zou niet aangenamelijk zijn, en daaruit volgt geleidelijk het andere.

De heer *de Muralt* voegt hierbij, dat de zaak toch dezelfde zal blijven, zoodat hij er geen nut in ziet, dat de aandacht van deze verg. of gedep. Staten er op gevestigd wordt. Wanneer een deel van dien dijk in Utrecht lag, dan zou men ze misschien aan beide kollegiën kunnen opzenden, en Spr. kan zich voorstellen, dat zij er zamen kennis van namen. Nu echter zijn alleen de Staten van N. Holland bevoegd. Spr. zou o[n]gaarne aanleiding geven tot het initiatief van een konflikt tusschen beide kollegiën.

Den heer *Bastert* doet het genoegen, dat de verg. geen praktische nadeelen in de toekomst ziet. Spr. is echter niet overtuigd. Hij weet wel dat art, 187 prov. wet den Staten het toezigt op de waterschappen binnen hunne provincie opdraagt, maar moest dat zoo beperkt worden opgevat, dan zou geen gezamelijk toezigt kunnen worden uitgeoefend. [illegible] 97 zegt, dat de zaken die twee prov. raken [illegible] Staten van beide provinciën kunnen worden ge[illegible] die regeling bepaalt zich niet alleen tot het [illegible] van een reglement, maar is voor 't geen [illegible] voortvloeit, doorloopend en betreft alle werken. [illegible] toevallig, dat het kunstwerk geheel onder N[illegible] ligt, maar als men het daarom aan Utrecht [illegible] trekken, wijst Spr. op wat geschiedt met het [illegible] in het grootwaterschap van Woerden. Wordt [illegible] dat grootwaterschap de administratie ge[illegible] zoodat Ged. Staten van Utrecht alleen de beg[illegible] ontvangen van de werken in Utrecht gelegen [illegible] van Z.-Holland op hunne beurt insgelijks? [illegible] wenscht geen wijziging van het artikel, ma[illegible] nadere instruktie. Hij zal echter geen voor[illegible] dienen, daar de verg. zijn bezwaar niet deelt.

Dit artikel wordt hierop met de wijziging [illegible] komm. voorgesteld zonder omvrage aangenomen.

Op gelijke wijze wordt aangenomen het ge[illegible] art. 111, de art. 112 en 113, en de artt. [illegible] 115 zoo als die door de komm. zijn voorgesteld.

Art. 116. Al de perceelen, zoowel water als lan[illegible] den in den omslag begrepen, behalve:

a. rivieren, vaarten en wegen, tot openbare dienst be[illegible]

b. perceelen, aan denzelfden rigenaar of dezel[illegible] naren toebehoorende en in hetzelfde waterschap ge[illegible] welke te zamen, eene oppervlakte van minder d[illegible] roeden hebben;

c. percelen, waarvan bewezen wordt, dat zij [illegible] bevoegde magt, vóór het in werking treden van di[illegible] ment, uitdrukkelijk zijn vrijgesteld.

De heer *Ram* zegt, dat bij de bepaling der [illegible] zen van een waterschap of van een hoogheem[illegible] schap slechts twee beginselen in toepassing k[illegible] komen, namelijk om òf den bestaanden toest[illegible] handhaven en de historische grenslijn aan te [illegible] òf het belang als grondslag der grensbepaling [illegible] gelden. Welk van die twee beginselen de m[illegible] heid der vergadering is toegedaan is hem onb[illegible] Indien men die beginselen toetst aan de artt. [illegible] 112 van het ontwerp, ontwaart men dat gee[illegible] beginselen getrouw wordt opgevolgd. Wil [illegible] historische grenslijn volgen, dan moet men o[illegible] historischen aanslag aannemen, want anders [illegible] men gevaar, zoo als de minderheid der komm[illegible] weert, van tegen den eenen grondeigenaar hi[illegible] en tegen een ander radikaal te zijn. Thans [illegible] geen omslag geheven van den Bijlmermeerpol[der] [illegible] het Horstermeer, van den polder Breukelev[een] [illegible] deeling Achteraf en van een gedeelte van den [illegible] polder. Bij opvolging van het historisch be[illegible] zoude men al die perceelen van de betaling v[illegible] ten behooren vrij te stellen. Maar ook het b[illegible] van het belang wordt niet doorgevoerd. We[illegible] lang heeft onderanderen het Horstermeer b[illegible] zeedijk. Het bestaat voor het grootste gede[elte] [illegible] water. In het ontwerp van Ged. Staten wordt [illegible] gesteld het water vrij te stellen. Naar zijne m[illegible] had de komm. dat meer onder de vrijstellingen [illegible] hooren op te nemen. Mogt uit de beraadslag[ing] [illegible] blijken dat de meerderheid der vergadering de [illegible] keur geeft aan het historisch beginsel, dan zal [illegible] een amendement in dien zin voorstellen.

De heer *v. d. Poll* zegt, dat het waar is, dat [illegible] geen water kan deren, maa[r] da[t] [d]e Horstermeer [illegible] een groot deel met riet bedekt is. Ook is de [illegible] scherij er niet gering en die zou, even als het [illegible] benadeeld kunnen worden door zeewater. De wa[illegible] is ook in den laatsten tijd zeer gerezen. Nu w[illegible] in het regl. gezegd, het water zal ook betalen: [illegible] kan dat dus niet zoo streng volhouden. De H[illegible] meer kon even goed worden opgenomen als de [illegible] mermeer.

De heer *Bastert* zegt, dat de komm. ook dit [illegible] heeft overwogen en eerst na lang beraadslagen [illegible] het besluit is gekomen, de Horstermeer niet be[illegible] vrij te stellen. Zij wilde binnen de grenslijn [illegible] vrijdommen opnemen, dan die door een titel [illegible] wijzen waren. Zoo heeft men ook gedaan m[illegible] het onverwaarborgde water. Alleen als dat niet [illegible] reikend is om de lasten te betalen zal er k[illegible] geleverd worden, een staat van oninvorderbare p[illegible] De baten die het Horstermeer afwerpt zijn ook g[illegible] zins zoo onaanzienlijk. Dit is op de laatste [illegible] zijde van het tweede rapport opzettelijk vermeld. [illegible] Doch er is nog iets anders, dat hij hier moe[illegible] sprake brengen. In 116 staat sub *b* „perce[elen] [illegible] enz.” Bij nader inzien is gebleken dat dit niet [illegible] juist is en reeds in de notulen der zomerzitting [illegible] daaromtrent een opmerking voor. Zie de le[illegible] bladzijde der gedrukte notulen. De meeste k[illegible] perceelen zijn niet in waterschappen gelegen en [illegible] die heeft men op het oog gehad. Spr. stelt dus vo[illegible] de woorden „en in hetzelfde waterschap gelegen [illegible] doen vervallen.

De heer *Ram* meent, dat men het Horste[rmeer] [illegible] moeijelijk bij slooten en vijvers kan vergelijken, [illegible] mits dat meer ongeveer 600 bunders groot is. [illegible] neemt aan, dat het meer productief is, maar ge[illegible] niet, in die mate, dat het als land kan aangeslagen [illegible] worden. Naar zijne meening bestaat hier ver[illegible] van belang. De landen in de nabijheid van Am[sterdam] [illegible] dam gelegen hebben bij den zeedijk veel meer be[illegible]

Hij acht het aanslaan van het Horstermeer gelijk met de landen eene bepaalde onregtvaardigheid. Spr. wenschte gaarne te vernemen welk beginsel de meerderheid der vergadering toegedaan is.

De heer *v. d. Poll* stemt toe, dat de Horstermeer minder opbrengt dan vast land, maar daar kan men zich niet naar regelen. Hij kent niet juist de grootte, maar er ligt eene aanmerkelijke produktieve rand en dus het water zal wel geen uitgestrektheid hebben van 600 bunders.

De heer *Ram* stelt wegens de twee beginselen die bij den omslag in toepassing kunnen komen twee amendementen voor luidende aldus: I. in Art. 116 van het ontwerp der kommissie na *c* op te nemen. *d* de Bijlmermeerpolder. *e* het Horstermeer. *f* het Abcoudermeer. II. in art. 112 van het ontwerp der kommissie na *c* op te nemen. *d* het Horstermeer. *e* het Abcoudermeer.

De Bijlmermeerpolder is thans, zegt Spr., niet in den omslag begrepen. De vrijstelling van dien polder is ook door Ged. Staten voorgedragen. In de notulen van de zomervergadering van dit jaar pag. [illegible] worden de redenen der vrijstelling medegedeeld. Ook het Horstermeer is thans niet schuldpligtig. Dat meer is niet door verveening ontstaan en bestaat bovendien niet uit verwaarborgd water. Voor meer dan een tiende gedeelte uit water bestaande kan dat meer niet geacht worden bij den zeedijk belang te hebben. Het Abcoudermeer wordt naar Spr.'s meening evenmin door den zeedijk gebaat en is ook niet door verveening ontstaan.

De *Voorz.* zegt dat het eene is een sub-amend. op het andere.

De heer *Ram* verzocht het eerste amend. in behandeling te brengen. Spr. gelooft, dat als dit verworpen wordt, hij bevoegd is het tweede voor te stellen.

De *Voorz.* meent dat niet, want dan zijn de diskussiën gesloten.

De heer *Ram* verklaart, dan het tweede in te trekken.

De heer *H. VerLoren* stelt voor, het tweede amend. van den heer *Ram* als sub-amendement.

De heer *v. Reede* meent, dat de heer *Ram* zijn amendement wil gronden op de historie. Spr. vreest echter dat het voorstel in geenen deele zuiver historisch is, want dan zou de omslag moeten blijven gelijk hij is, wijl er nog een onnoemelijk aantal bunders zonder wettigen titel vrij zijn. In de komm. is men na lange diskussiën tot de slotsom gekomen, dat men alleen moet vrijstellen perceelen die een wettigen titel kunnen aanwijzen. De Beilmermeer moet dus worden aangeslagen even ook het Horster- en het Abcoudermeer, omdat die zulk een titel niet kunnen aanwijzen. Spr. verwijst naar de mem. van toel., waar omtrent de [illegible] wijze van heffing gezegd wordt, dat het geen titel van vrijstelling kan zijn, dat men niet betaald heeft, wijl dit bloote feit toch geen afdoende grond kan wezen, om op eeuwigdurenden vrijdom aanspraak te maken. Thans draagt »behoudens duizende vrijgestelde bunders zoowel water als land in den omslag, wil men die vrijstellingen waarvoor geen grond bestaat bestendigen, dan zal het amend. nog veel meer moeten opnemen, tenzij men prerogatieven wil erkennen. Spr. wijst op Ruwiel, waar slechts weinig bunders betalen, op Abcoude waar 10 van de [illegible] bunders in den Proostdijer polder betalen.

De heer *Ram* heeft het amend. ingediend omdat het schuldpligtig ve[rkl]aren van perceelen op een bepaald [illegible] moet rusten en men niet willekeurig daarmede te werk mag gaan. Kan men geen der twee beginselen met juistheid doorvoeren dan moet men echter trachten het beginsel waaraan men de voorkeur geeft zoo getrouw mogelijk na te komen. Spr.'s voorstel is naar aanleiding van de bewering dat geen historische lijn maar alleen een historische omvang kan worden aangewezen, en hij vermeent dat het amend. met die bewering strookt.

De heer *v. Reede* vindt juist hierin aanleiding om te meenen, dat het amend. zeer onhistorisch is: Er genieten tegenwoordig bijna geheele polders vrijdom. Wil de heer *Ram* nu juist de historie volgen, dan moet hij ook voor allen, die in hetzelfde geval verkeeren, vrijstelling voorstellen. Spreker gelooft niet dat hierbij in aanmerking kan komen, of de grenslijn historisch is al dan niet, maar meent dat alleen de vraag moet gesteld worden of de percelen binnen den grond gelegen, al dan niet bunder bunder gelijk zullen worden aangeslagen.

De *Voorz.* meent, dat de kwestie reeds is uitgemaakt in hoeverre het water in den omslag wordt begrepen.

De heer *Bastert* zegt, dat het voor de leden der minderheid niet ongevallig is den loop der diskussiën na te gaan, wijl men nu in een konflikt is gekomen, omdat men geen vast beginsel kan doen gelden. Was het beginsel van belang aangenomen, men zou hier weêr vrij zijn. Wat betreft de vraag van den *Voorz.* geldt de bedenking, dat de Horstermeer niet is onverwaarborgd water, dat door verveening ontstaan is. Ook heeft meestal het onverwaarborgd water nu reeds lasten betaald, de Horstermeer niet. Spr. heeft in de komm. ter zake van dat meer geaarzeld. Hij zal evenwel tegen de amend. stemmen; voornamelijk om de volgende redenen. Er is heden gesproken over het toezigt op de werken; er zijn twee provinciën in de zaak betrokken, en die meren liggen allen in N.-Holl. en nu hebben de leden van N.-Holl. geen bezwaar gemaakt over het plan om die te laten dragen, en daarom zal Spr. voor de voordragt stemmen, zoo als die door de komm. is ingediend.

De heer *de Vries* herinnert, dat de heer *Ram* gezegd heeft, dat een aangenomen stelsel ook moet worden doorgevoerd; dat heeft de komm. ook begrepen en daarom bij aanneming van het beginsel van algemeene schuldpligtigheid geen ongemotiveerde exceptien opgenomen. Er is op gewezen, dat de Horstermeer geheel uit water bestaat; dat is reeds tegengesproken; maar ook in de komm. is opgemerkt, dat, al wordt de geheele Horstermeer schuldpligtig geacht, daaruit niet zal volgen, dat hij geheel wordt aangeslagen, want het improduktieve gedeelte kan worden opgenomen onder de oninvorderbare posten. Het produktief gedeelte is zulks geworden door de natuur, dus zonder kosten voor de eigenaars; de Bijlmermeer is met kunstmiddelen droog gemaakt, dat werk heeft zeer veel geld gekost, zoodat daarvoor nog veeleer een uitzondering zou te pas komen dan voor de Horstermeer.

De heer *Ram* neemt akte van deze verklaring; hij meende dat de beide meeren belast zouden worden. Hij blijft echter de voorkeur geven aan het amend. omdat de omslag dan niet afhankelijk gesteld wordt van het oordeel van een waterschaps-bestuur.

De heer *v. Bel* gelooft, dat artikel 121 van het gewijzigd ontwerp, waarop de beide vorige sprekers doelen, alleen op het oog heeft de staten van oninbare posten van bepaalde personen. De gemaakte gevolgtrekking is dus onjuist. Het is zeer wel mogelijk, dat de lasten betaald moeten worden door iemand die inkomsten uit het meer trekt en op wien men den aanslag zeer goed kan verhalen.

De heer *H. VerLoren* merkt aan, dat het thans eene geheel nieuwe regeling geldt, en hij het zeer onbillijk acht, dat groote plassen, die niets of bijna niets opbrengen, evenveel betalen zullen als land, dat veel opbrengt. Dat men die perceelen minder liet betalen, ware misschien goed te keuren, doch daar dit laatste niet schijnt te kunnen geschieden, schiet er niets over dan die geheel vrij te stellen.

De heer *Ram* wenscht, dat de komm. over de interpretatie van art. 121 nadenkt; want is die door den heer *de Vries* gegeven, de ware, dan is eene ontduiking zeer ligt mogelijk. Men zou zich dan van den omslag kunnen ontlasten door het water of het improduktieve gedeelte aan onvermogende personen over te dragen.

De *Voorz.* zegt, dat de interpretatie niet is gegeven namens de kommissie. Zij kan voor niet meer gelden dan als het gevoelen van een der leden.

Het amend. van den heer *Bastert* wordt nu aangenomen met 22 stemmen tegen die der heeren *de Beaufort*, *van Beeck Calkoen* en *de Louter*; dat van den heer *VerLoren* wordt verworpen met 22 st. tegen die der heeren *Ram*, *H. VerLoren* en *van Bel*, en dat van den heer *Ram* met 22 st. tegen die der heeren *Ram*, *Pabst* en *van Tuyll van Zuylen*.

Het art. wordt daarna zonder omvrage met de volgende aangenomen met al de wijzigingen door de kommissie voorgesteld.

Het geheele reglement zoo als het gewijzigd is, alsnu in stemming gebragt, wordt aangenomen met 19 st. tegen die der heeren *Ram*, *van Reede*, *Bastert*, *Laan*, *an de Poll* en *van Nooten*.

Aan de orde is het rapport over het reglement voor de *verveening*, *bedijking en droogmaking* van een gedeelte van de polders onder *Wilnis veldzijde*.

De heer *v. Beeck Calkoen* vraagt het woord om eenige bedenkingen in het midden te brengen tegen het rapport en daarbij het ontwerp van G. St. eenigzins toe te lichten en te verdedigen; hij zegt, dat de opmerking aangaande de menigvuldigheid der reglementaire bepalingen veel van haar gewigt verliest, als men opmerkt dat elke veenderij haar huishoudelijk regl. heeft. De strijd (schijnbare) tusschen de konsiderans en art. 1, kan weggenomen worden door de bijvoeging in art. 1 al. 1 achter »bepalingen van het regl. op de veend." »zoover die niet gewijzigd zijn" of (zoo als de burg. van Mijdr.) »de toepasselijke bepalingen". Het hoofdbezwaar der komm. rigt zich tegen art. 10. Het is de vraag is hier delegatie van magt? De beslissing van geschillen over de opvatting van den zin van reglementaire bepalingen, en dus ook over de al of niet toepasselijkheid daarvan op een gegeven geval, is in vele reglementen o. a. dat van Woerden aan Ged. Staten opgedragen. Het schijnt eene zaak van uitvoering te zijn. *Delegatie* zou plaats hebben, indien aan de Staten zelven de beoordeeling over de al- of niet toepasselijkheid en de wijze van toepassing van reglementaire bepalingen ware toevertrouwd. Daar dit het geval niet is, zoude er in dezen ook geen sprake van delegatie van magt, maar slechts van magtgeving of opdragt kunnen zijn. De vraag in hoever de regter zich door soortgelijke bepalingen gebonden zou achten, is moeijelijk uit te maken. Het schijnt in den regel niet verkieslijk de noodzakelijkheid van een beroep op de regterlijke magt in zuiver administrative geschillen te scheppen. Zal er al ligt verwarring van begrippen ontstaan? Evenmin als dit plaats heeft in de bedijking Maarsseveen-Tienhoven, alwaar het alg. regl. toepasselijk is. Immers: de zamenstelling van het bestuur is afzonderlijk geregeld. Het beheer der waarborg- en konsignatie kassen kan geleidelijk volgens het alg. regl. geschieden. Nu blijft de vraag, of de verveening zelve onder de werking van 't alg. regl. kan plaats hebben.— Ged. Staten zijn bevoegd uitzondering te verleenen op het stuk der legakkers, en naveenen te vergunnen. Geene der belemmerende bepalingen van het alg. regl. kan toepasselijk zijn dan die omtrent het voorland, welke is gewijzigd in art. 8, en die omtrent het vervoer van bovengrond, welke noodzakelijk is. Gedep. St. hadden het wenschelijk geacht dat de Koning de vergunning tot veenen had ingetrokken, waartoe Z. M. volkomen bevoegd is, als zijnde de magt die de vergunning verleent en daarop eene nieuwe vergunning had verleend, welke alle verpligtingen omvatte aan welke de verveeners zouden gehouden zijn, als aan de voorwaarden der koncessie. Ware dit systema aannemelijk gevonden, dan ware tevens op eenvoudige wijze de uitvoering door een speciaal reglement te regelen geweest. Nu niet *alle* verpligtingen onder welke de verveening geoorloofd zal zijn in het oktrooi zijn opgenomen, achten Ged. Staten het voorzigtiger den grond der verpligtingen te zoeken in het prov. regl. hetwelk door langdurig gebruik geijkt is, en als de voortzetting der oude ordonn. op de verveening en ontgronding te beschouwen is. Het zou kunnen zijn, dat men bij het doen eener keus der artt. van het alg. regl. die behouden moeten worden, eenigzins in twijfel geraakte. De bepalingen van het alg. regl. zijn belemmerend voor de verveeners, en aan het dagel. bestuur der provincie is daarbij een vrij ruime magt gegeven. Het is zeer mogelijk dat men in de tegenwoordige omstandigheden en met het oog op de tegenwoordige direktie vrijgevig zou zijn en vele belemmerende bepalingen zou loslaten, welke, bij veranderde omstandigheden nuttig zouden kunnen zijn. Het is aan Spr. nog niet duidelijk geworden dat het door Ged. Staten voorgedragen ontwerp aanleiding tot ongelegenheid in de uitvoering zou opleveren daargelaten de vraag of niet eenige partieele wijzigingen van het ontwerp aanbeveling zouden verdienen.

De heer *Bastert* zal ter beantwoording releveren wat in het rapport voorkomt. De komm. achtte het onregelmatig te verwijzen naar een reglement, zoo weinig van toepassing als het algemeen reglement op de veenderijen na het oktrooi wezen zou. Daarbij meende hij reeds strijd te ontwaren tusschen de bewoordingen van den konsiderans en die van art. 1. Men heeft 't dan beter geoordeeld zoodra er eenig waterschap was, dat niet onder het regl. kon ressorteren, daarvoor een geheel nieuw, een op zich zelf staand reglement te maken en dat wilde de komm. ook hier. Men heeft vooral bezwaar tegen art. 10, en de komm. acht het nog onjuist, dat men de daar bedoelde beslissing omtrent de toepasselijkheid van art. uit het veen-reglement aan Ged. St. overlaat, te meer, daar de Staten zelven niet bevoegd zijn zonder goedkeuring des konings. Spr. gelooft natuurlijk niet, dat Ged. St. er misbruik van zullen maken, maar in het stuk van wetgeving mag men niet delegeren. De vergelijking met de Tienhovensche plassen neemt Spr. niet aan. Die droogmaking heeft geen bijzonder reglement, maar blijft onder het algemeene. Spr. had van den vorigen Spr. de gronden verlangd, waarom het voorstel der komm. onuitvoerlijk is; hij heeft alleen gezegd, dat men als voorzigtigheids-maatregel het alg. regl. wenschte te behouden. Doch die bewering gaat niet op. De Staten zijn nu dezelfde magt als toen zij in 1859 het alg. regl. maakten, en *jure* bestaat dus geen verschil tusschen het bijzondere van nu en het algemeene. De komm. is wel overtuigd, dat er spoed bij de zaak is, maar daartoe is juist het rapport ook nu in behandeling gebragt en bij eenige welwillendheid omtrent de bepaling der volgende zitting, zou de zaak nog in deze vergadering kunnen afloopen.

De heer *v. Beeck Calkoen* heeft zijn oogmerk bereikt als hij getoond heeft, dat het voorstel van Ged. St. uitvoerlijk is. In dat geval kan er reeds een grond tot aanneming zijn. Hij gelooft, dat de vergelijking met de Maarsseveen-Tienhovensche droogmakerij in hare volle waarde blijft. Zij wordt geheel gedreven onder het alg. regl. en daarin werd juist het groot bezwaar tegen de voordragt gezocht. Verlangt de verg. een afzonderlijk regl., Ged. Staten zullen het indienen, maar het is noodzakelijk, dat in deze verg. ten deze iets verrigt worde.

De heer *v. d. Poll* vraagt, of het op goede gronden steunt, dat men kan verwachten, dat de droogmaking zal plaats hebben, want in 1810 is ook oktrooi verleend, maar is er geen gevolg aan gegeven. Het ware anders zeer gevaarlijk, den polder van al die bepalingen van het veenreglement te ontheffen.

De heer *Broers* zegt, dat de komm. meende, dat men moest maken een reglement zoo volledig mogelijk, van toepassing op datgene waarvoor het strekken moest, zoodat men niet zijne toevlugt zou moeten nemen tot andere reglementen, om de geldende bepalingen op te sporen. Dat was dus een bij wetgeving niet te verwaarloozen beginsel van duidelijkheid. De komm. keurt daarom het werk van Ged. St. niet af, maar meende, dat zoo beter zou voldaan worden aan het doel, hetwelk men zich bij het reglement voorstelt.

De heer *Cordes* zegt, dat de vraag van den heer *v. d. Poll* moeijelijk te beantwoorden valt, omdat dit op de toekomst slaat. Hij vertrouwt echter, dat thans beter toegezien zal worden, dan voor deze, waardoor er meerdere waarborg bestaat voor de behoorlijke naleving van de bepalingen, daargelaten, dat door de inrigting van het oktrooi, koncessionarissen zelven belang hebben bij eene opvolgende droogmakerij. Spr. gelooft daarom wel, dat het te verwachten is, dat de zaak zal worden uitgevoerd. In de laatste halve eeuw heeft men vele plassen drooggemaakt, omdat er voordeel in bestaat, en dat is vooral in deze het geval. De heer *v. Beeck Calkoen* heeft reeds gezegd, dat gedep. Staten een volledig reglement hadden gemaakt, maar dat de minister zegt, dat alleen koncessie wordt gegeven en dat het overige moet geregeld worden door de St. En wat doen nu Gedep. St.? Zij stellen voor het alg. regl. van toepassing te verklaren. Dat is ook geschied voor die van Tienhoven en Maarsseveen, waar het allezins gunstig werkt. Het verschil bestaat dus alleen hierin, of er een afzonderlijk regl. moet zijn, ten einde alle bepalingen daarin bijeen te hebben? Spr. gelooft het niet; de komm. maakt er dan ook geen levenskwestie van.

De heer *Bastert* zegt, dat de vergelijking ook door den heer *Cordes* gebezigd niet opgaat. Er is koncessie verleend voor de droogmaking van de Tienhovensch-Maarsseveensche plassen en voor het overige is de droogmakerij gebleven onder het alg. regl., maar er is niet nog een afzonderlijk regl. gemaakt. Er zijn sommige bepalingen van het veenderijregl. ter zijde gesteld, maar dat is geschied door de Staten op verzoek van het bestuur, en niet juist door Ged. Staten, en dat wenscht de komm. dat ook hier geschiede. Spr. ontleent aan dit antecedent een krachtig argument voor zijne zienswijze in de konkl. van het rapport opgenomen. Die laatste periode in het verslag is slechts een beleefdheidsvorm, maar niet een bewijs, dat de komm. in hare zienswijze, gewankeld heeft.

De konklusie van het rapport wordt alsnu aangenomen met 17 stemmen tegen die der heeren *de Louter, G. J. VerLoren, de Beaufort, Story van Blokland, Cordes, van Beeck Calkoen, van Tuyll van Zuylen*,

De vergadering wordt alsnu verdaagd tot Dingsdag a. s., ten 11 ure des voormiddags.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van gister werd vooreerst behandeld Hoofdst. VII A (*Nationale Schuld*) der begrooting voor 1863.

Het geheele hoofdstuk wordt na korte woordenwisseling *aangenomen* met algemeene stemmen.

Daarna komt in behandeling Hoofdst. VII B (*Dep. v. Financiën*).

De heer *v. Heyden Reinestein* vestigt de aandacht op de nadeelen, welke de ontruiming der vesting Koevorden, eenige jaren geleden, voor die stad heeft medegebragt, terwijl daarentegen de lasten op haar zijn blijven rusten. — De Min. deelt mede wat in deze reeds is gedaan en dat over eene nadere regeling wordt gekorrespondeerd.

Bij de V. afdeeling (Muntwezen) wijst de heer *Dumbar* op de wenschelijkheid der wering van Pruissische munt. — De heer *Dirks* verzocht inlichtingen over de plannen tot invoering van bronzen pasmunt. — De heer *v. Loghem* verklaart zich tegen de wering van vreemde munt, als daarstellende eene schending van het beginsel van vrijen handel. — De Min., ofschoon met laatstbedoelde meening instemmende, zal die aangelegenheid echter nader onderzoeken. Het denkbeeld ter invoering van bronzen pasmunt is dezer dagen op nieuw aan het muntkollegie in overweging gegeven.

Bij art. 21 (traktem. ambten. dir. belast) geeft de heer *Nolthenius* den wensch te kennen, dat de buitengewone toelage der visiteurs door eene verhooging der vaste traktementen moge vervangen worden. — De *Minister* zal eerlang een nieuw wetsontwerp op dit punt voordragen.

Bij de afd. posterijen geeft de heer *Blom* te kennen, dat de administratie der posterijen nog veel verbetering behoeft, spr. betoogt de noodzakelijkheid van de invoering van een uiform port, van eene direkte postverbinding met Engeland en van eene betere verbinding met Duitschland. Tot verbetering van de laatsgenoemde zou de wederinvoering der nachtdienst op den rijnspoorweg kunnen bijdragen. Ten slotte wijst Spr. op de bezwaren, verbonden aan de tegenwoordige inrigting van het postkantoor te Rotterdam. — De heer *Idzerda* oppert bezwaar tegen het sluiten van postkantoren in sommige plaatsen tusschen 1 en 2 ure des middags, vooral op werkdagen. — De heer *v. Eck* vraagt of men eene spoedige herziening van de wet op posterijen mag verwachten, waartoe de bij de wet voorgeschreven termijn verstreken is. — De *Minister* geeft hierop het volgende te kennen: 1. De invoering van het uniformport staat in verband met eene herziëning der postwet; deze herziening kan de min. niet toezeggen, omdat de vele werkzaamheden bij het depart. de bewerking daarvan nu niet toelaten. 2. Eene betere korrespondentie met Engeland acht ook de Min. wenschelijk, maar die zou moeten verkregen worden door eene nieuwe overeenkomst met dat Rijk en deze staat weder in verband met herziening der zegelwet. 3. Het herstel der nachtdienst op den Rijnspoorweg acht ook de Min. wenschelijk, maar de eischen der Maatschappij zijn daartoe te hoog. 4. Wat betreft de verbetering van het Postkantoor te Rotterdam, daarop blijft de Minister bedacht. 5. Het bezwaar tegen het sluiten van sommige kantoren tusschen 1 en 2 ure zal de Min. in overweging nemen. — De heer *v. Eck* is niet bevredigd door het antwoord des ministers en dringt nogmaals op herziening der postwet aan. — De *Minister* verklaart zich persoonlijk voor die herziening gestemd, maar ook de Kamer heeft thans te veel bezigheden om eene nieuwe wet in overweging te kunnen nemen.

Art. 55 (traktement 's lands advokaat) geeft den heer *v. Eck* aanleiding tot de vraag of geschillen, waarin de staat betrokken is, wel altijd met den gewenschten spoed worden afgedaan. — De *Minister* antwoordt dat het niet altijd mogelijk is daaraan zoo veel voortgang te geven als men wel wenschen kan.

Bij art. 62 (onvoorzien) verklaart de heer *v. Bosse* zich tegen het geven van extra-belooningen aan de bewaarders der hypotheken voor het maken van uittreksels uit de kadastrale leggers en vraagt of de gewezen hypotheekbewaarder te 's Bosch te Amsterdam gratis gebruik van Rijksgebouwen gehad heeft. — De *Minister* zal het eerste feit onderzoeken en als het tweede bestaat zou de Min. het eene gunst achten, waartegen zal worden voorzien.

Het hoofdstuk, in stemming gebragt, wordt *aangenomen* met 44 tegen 9 stemmen. *Tegen*: de hh. Nolthenius, de Brauw, v. Asch v. Wijck, Hoffman, Mijer, v. Foreest, v. Heemstra, Hoekwater en Schimmelpenninck.

Daarna worden de algemeene beraadslagingen geopend over Hoofdstuk VIII (*Oorlog*).

De heer *Godefroi* meent dat deze begrooting op een vast stelsel berust. In die meening is Spr. versterkt door de verklaring van den Minister dat hij, zoo noodig, voor de defensie nog meer zou hebben aangevraagd. Spr. verwijt den Min. geen gebrek aan zucht tot bezuiniging, maar wil alleen opmerken, dat die bezuinigingen, welke zijn aangebragt, niet van blijvenden aard zijn, en in de tweede plaats wijzen op de inkonsekwentie der voormalige oppositie, de *nu* geen bezwaar heeft tegen het eindcijfer, omdat het wordt voorgedragen door *dit* kabinet. Spr. beschouwt dit cijfer als een normaal cijfer, van blijvenden aard, maar dan heeft de begrooting ook een karakter, lijnregt in strijd met het karakter der oppositie, sedert jaren ook door den tegenwoordigen min. van binnenland daartegen gevoerd. En dan vraagt spr. zich af; hoe kan de min. van oorlog dan met zijne ambtgenooten, met den min. van binnenl. zaken homogeen zijn? Spr. heeft ook opgemerkt, dat terwijl de min. *Thorbecke* steeds de legerorganisatie als eene *conditio sine qua non* van eene behoorlijke inrigting des legers heeft verkondigd, de min. van oorlog die organisatie op den achtergrond stelt. Spr. wil zich nu echter tot het eindcijfer bepalen. De min. *Thorbecke* heeft erkend dat het ei… hoog is, maar dat de verlaging daarvan … kan verkregen worden, maar dan zou … grooting eene tijdelijke worden. De min… becke heeft gesproken van eene groo… de uitgaven van het krijgswezen moet … worden. Uit de geschiedenis van vorig… tingen toont Spr. aan, dat de min. *Thor*… eindcijfer telken jare tot 10½ millioen he… terugbrengen, terwijl hij eene begrooting … ton lager was dan de nu voorgedragene … noemd heeft »de stoutste van alle verh… eener zeer hooge staatsbegrooting;” zoolan… de min. van oorlog niet wil verklaren, dat … begrooting slechts een transitoir karakter … dat hij ze ook tot 10½ millioen wil terug… is hij niet homogeen met den heer *Thorbecke*… de min. echter die verklaring af, dan heeft … zich vergist in de kordate verklaringen … minister van oorlog en zal hij tegen de begr… moeten stemmen. Daarom verlangt Spr. be… paald antwoord op de vraag: of de minist… oorlog al dan niet instemt met het tr… karakter, door den Minister van binnenl… zaken, in zijne rede van 12 Nov. jl. aan de … grooting gegeven. — Ten slotte uit Spr. … wensch, ingelicht te worden aangaande … misnoegen, aan officieren te kennen ge… over het voeren van polemiek in de dagbladen … kan van dezen minister niet verwachten een … tot uitoefening van een grondwettig regt.

De heer *de Bieberstein* komt op tegen het … der bestaande vestingen en tegen de inrigt… het Limburgsch Bondskontingent en vraagt … tingen over den toegezegden bouw eener … kazerne te Amsterdam. — De heer *Storm v.* … kan zich niet met deze begrooting vereenig… de wijze waarop men tot de gemaakte besp… gekomen is, welke, naar Spr's meening ge… sparingen zijn, maar strekken tot nadeel … dienst.

De heer *v. Mulken* meent, dat geen offic… het leger de portefeuille van oorlog zou aan… onder voorwaarde dat hij de begrooting la… moeten stellen. De onmogelijkheid dezer … wordt door Spr. in het breede betoogd. … heugt zich over de kordate verklaring de… ters, dat hij nimmer voor een hooger … terugdeinzen, en hoopt dat de Min. zich door … pressie, welke ook, van dit standpunt zal … brengen. Het argument, dat door slooping … tingen besparing zou kunnen verkregen … bestrijdt Spr. op technische gronden; … slooping zou ook gepaard moeten gaan … meerdering der strijdmagt.

De heer *v. Bosse* vereenigt er zich niet … het eindcijfer het normaal cijfer wezen zou … de tegenwoordige omstandigheden zal niem… aanzienlijke vermindering willen voorstellen … als die omstandigheden veranderen, dan … Spr. zich met hen, die een lager cijfer ver… De heer *Dumbar* zal tegen de begrooting … men omdat hij het eindcijfer òf te laag òf … acht. Het is te hoog als men in aanmerking … van hoe weinig nut het leger is en … lasten der natie daarvoor worden opgelegd … zou te laag zijn om 's lands grondgebied … lijk te kunnen verdedigen.

De verdere beraadslagingen worden verd… morgen.

De verg. heeft besloten, aanstaanden Di… in behandeling te nemen de wetsontwerpen … wijziging van Hoofdst. IX A, IX B en II der … begr. voor 1861 en van Hoofdstuk XI van die … 1862, tot inkoop en amortisatie van rente … nationale schuld en tot vaststelling der begr… van het burgerlijk pensioenfonds voor 1863.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOO…